Ն 1138 — 1881 ՄԱՅԻՍ 31 ԲԱՆԱԼԻ—ՅՈՒՆԻՍ 1 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՄԻ — ՅԷՕՐՅԻՒՆՃԻՒ ՄԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԵՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՍԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԹ ԻՍԻՒՆ

Բոսֆոր իլէ իրսալ օլունանագ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 230 ղ.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԻ ԻԼՄԻՅԻ ՎԷ ՄԻԼԻՅԻ ՎԷՔ ՍԱԻԻԼԷՑԻ ՀԱՄԻ ԵՒ ԷՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԵՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 իւնճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԻԽՔԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուսմուրու սարրահիֆէյէ այիտ.
2 յէ 3ի ճճնու սահիֆէլերէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։

Մէվատտը նահիյա տայիր պէնտէր մէճմանէն գապուլ օլունմանագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայանագ։

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլոս Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանրն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆիֆէյի մէվատտ Հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունանագը կիպի, քեաֆիֆէյի մէքեաթիպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՅԻԹԱՆԷ 1 ՅՈՒՆԻՍ

ԿԻՒՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Էճնէպի սէֆիրլէրի Օսմանլը վէ Եունան մուգավէլէսինին թաստիգնամէլէրինի տէվլէթլերի թարաֆընտան տիւնքի բօսֆոր իլէ ախազ իթմիշ օլուտգլարընտան, մէղքիւր թատիգնամէլերին եարընքի կիւն թէաթր օլունանագը թախտին գըլընը յոր։

Ինկիլթերրա մասրահաթկիւզարը Մ. Բիւնքէթ՝ մէղքիւր թաստիգնամէյի համիլ օլարագ կէօնտերիլէն մէմուրու մախսուս իսթիհսալ իլէմէք իւզրէ սէֆարէթին Պէրլին նամ վաքօրը իլէ վարնայա կիթմիշ, վէ ինկիլթերրա տէվլէթինին թաստիգնամէսի մէղքիւր սէֆարէթխանէյէ օ վասէթա իլէ կէլմիշ տիր։

—

Տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ Եունան տէվլէթի պէյնինտէ իմզա իսիլէճէք խուսուսի ահանամէնին եարարն վէ եա օ պիր կիւն իմզա իսիլէճէկի մէմուլ օլունույօր։

—

Պու կիւն Վէքրն իճմալը ահվալընտա լու ֆրգրա օգունմուշ տըր։

«Ընատօլու ըսյահաթը հագգընտա Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան պիր բյան թէքլիֆ օլունանագը մէմմու տըր»

Վէքրը պու ֆրգրասը՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու պու պապտէ զուհուր իտէն հավատիլէրի թաստիգ իտիյօր։

—

1297 սէնէսինին Մայիսէ նէզարէթի թարաֆընտան թանզիմ օլունան պիւտժէ լայիհասը ճանիպը Պապը Ալիտէն խաքիբաի Շահանէեէ արզ օլունմուշ տըր։

—

Եունանա թէրք օլունան արազինին թէպիմ վէ թէսելլիմինէ նէզարէթ իտէճէք մուխթէլիթ գօմիսիօնա հիբիմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան ալթը մուրախխաս թաեին օլունուպ, պունլարըն պիրինճիսի միրլիվա Օսման բաշա օլմուշ տըր։

—

Եանեատան Գազէթասը Բուլգարիէ եազըլան պիր մէքթուպ էկէրտահիկ իսէ, Եունանա թէրք օլունան արազինին իսթիլասը տիչարը միւչքիլթի օլաճագ իմիշ։ Եանեա վալիսիյէ գօմանտանը նարտա էհալիսինէ Եունանա թէրքը արազի ալէյհինտէ բրօթէսթանմէլէր իմզա իսիտրմէքտէ իմիշլեր։

—

Եունան թայինի հուտուտ գօմիսիօնընա իսթալիա թարաֆընտան մուրախխաս նասպ օլունան միրալայ վէլինի վէ պինպաշը Պոզելի տիւնքի կիւն Սթամպօլա միւվասլէթ իսթիշլեր տիր։

—

Սուլթան Ազիզին խալվէ գաթլինտէն տօլայը Մէհմէտ Բիւշրի քաշայը իսթինթագ իթմէք իւզրէ իզմիրէ կէտուպ ախիրէն Սթամպօլա ավտէթ իսթիշ օլուտգլարընը եազմշ օլտուղումուզ Լէպիպ էֆէնտի իլէ Ֆընտրգլընը Մէհմէտ էֆէնտինին բարօրթօսու ճումաա իրթէսի կիւնու Ազիզէ նազրընը ճէվտէթ բաշա հազրէթլերինէ թագտիմ օլունմուշ տըր։

—

Սուլթան Ազիզին գաթլի մատէսինտէ զիմէտխալ օլմաղա մաղնունալէյհ օլան ինկիլիզլի Մ. Բալմէրին Պէյօղլունտա տէրտեսթ օլունտուղու կէչէնտ եազըլմշ իտի։ Ճէրէոէ Հավատին պէյանընա կէօրէ, մէրգումն իսթինթագը Պէյօղլու իսթինթագ տարէսինճէ պիլ իբրա, նէթիճէի իսթինթագը հավի գարարնամէսի պու կիւնէրտէ մահքէմէի իսթինաֆ միւտտաիի ումումիլիյինէ կէնտէրիլէճէք իմիշ։

—

Բրէվէզէ միւթէսարրըֆը քեազիմ պէյ իլէ տիկէր պաղը Արնավուտ ըուէսաը թէվգըֆ օլունմուշլար տըր։ Պունլարըն Աշաղը Արնավուտգտա իսեանին թէվսիրինէ խըզմէթ իլէմէքտէ օլտուգլարը մաղնուն իմիշ։

—

Վէքի կազէթասը՝ պու կիւն երինէ տուլուսը Օսմանիյէ հագգընտա Լօնտրատա թէլեպպիւս վէ թէլիֆաթըն պէր տէվամ օլտուղունտան պահս իտիյօր։ Կազէթան մէզքիւր՝ թէլեպպիւսաթը մէզքիւրէտէն պիր նէթիճէ չըգմատըզընը, վէ անճագ քեաֆիֆէի թասավվուրաթըն ֆէզլէքէսի՝ ըուսումը սիթիթէնին սարրաֆլարտան ալընմասընա չըգտըզընը պէտան իտիյօր։

—

Սոֆիատա 40 ըուս զապթանը իլէ 20,000 թիֆէնկին վիրուտընա պէրլէնմէքտէ իմիշ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էվվէլճէ տախի եազտըզմշդ վէճհ իլէ, ինկիլթերրանին Տէրսաատէթ սէֆիրը ճէտտիտ լօրտ Տիֆրինի իսթիգպալ իթմէք իւզրէ, սէֆարէթ վաքօրու իլէ միւսթէչար սըր Ալֆրէտ Սանթիսին վէ չուրաի պահրիյէ բէիսի Սիւլէյման բաշա հազրէթլերի Զանագ գալէեէ կիթմիշլեր տիր։

Սէֆիրը միչարիւլ՝ եէտի Ամտալար Ինկիլթերրանին թահրը հիբքմիւնտ իքէն միւտտէթը մէտիտ Գօրֆուտա իգամէթ իթմիշ օլուա, օրատա բէք չօգ ահիպպասը պուլունտուղունտան, պիր գաչ կիւն օրատա իգամէթ իտիւպ բէնչէնպիհ կիւնիւ Տէրսաատէթ մուվասէլէթ իտէճէք տիր։

—Թէլէկրաֆ վէ բօսֆոր նէզարէթինտէն նէյը օլունան պիր իլանա կէօրէ, Տէրսաատէթ վէ պիլտը սէլասէտտէ չէհր բօսֆորը իլէ մէքթուպ թէաթիսի քիւլլիյէն գալտըրըմշը տըր։ Պաղ մահալլէրտէ պուլունան գուրթուլար թաշրայա վէ մէմալիքը էճնէպիյէնէ կէօնտերիլէճէք մէքթուպլարա հասը օլունմուչ, վէ օ գուրթուլարա չէհր տախիլինտէ պիր մահալէ կիրմէք իւզրէ մէքթուպ աթրլաճագ օլուր իսէ իպթալ օլունաճագ տըր։

—Իթալիա գրալը հազրէթլերինին սէրայը թէչրիֆաթճընը բըրէնս Վիրճինիօ ճէնօ տը Վիզօ Վարօյա իւչինճու ըրիթպէտէն պիր գըթա Մէհմէտիյէ նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

—Ապտին բաշա հազրէթլերինին Տիյարպէքիր ըսլահաթ գօմիսէրլիյի զէմանընտա Հալեպ վէ մահալը սարէրէ թէպիտ իտիլիպ, մուհաքքէմէլերինին իճրասը իչիւն ախիրէն Տէրսաատէթ ճէլալ օլունան ֆիբրալեր հագգընտա ճէեէ-տէ Հավատին չէնտ կիւն ագտէմ վէրտիյի հավատիսի պու կիւնքի վ-էքր կազէթասը պէրվէճհի աթի լմասատիգ վէ թէյիիտ իտէեօր։

«Պապը վալաի Զապթիյէտ պուլունան վէԱպտին բաշաթարաֆընտան թէպիտ իտիլէն իւմէրաի էբրատտան 30 նէֆէրի պէրիւզիմէ (գապահաթսըզ) օլտուգլարընտան, սէպիլէրի թախլիյէ օլունմուչ, վէ պաղլարը հագգընտա տախի թէտգիգաթը գանուհիյէ իճրա օլունմագտա պուլունմուշ տըր։»

Անճագ տիւնքի ճէրէոէ Հավատին էվվէլճէ վերմիշ օլտուղու հավատիսինի թասահիհ իթմէքտէ տիր։ Շէօյլէ քի, մէրգում ֆիբրալէրին հարէքեաթը վագտալարը պէրաթէլէրինի միսթէլէմ օլմատըզընտան, թահդիգաթը լազմէ իճրա գըլընմատըգճա վէ պու թահդիգաթ նէթիճէսինտէ հէր պիրինին պէրաթի թէյսիւն իթմէտիքճէ միսթանթիգ թարաֆընտան իթա գըլընան մէնը մուհաքքէմէ գարարնամէսի թաստիգ գըլընամայաճաղը ճիհէթլէ, պունլար հագգընտա ուսուլը մուհաքքէմաթը ճէզայիէ դանունամէի մուվագգաթը ահքեամինա թէվֆիգէն իսթինթագլարը պիլիճրա գարարնամէսինինին թանզիմինէ մահքէմէի իսթինաֆ ազասընտան քէմալ պէյ մէմուր թաեին գըլընմը օլտուղունտան, մէքքիր գարտէյե բիամարիյէյ մէրգում ֆիբրայերին իսթինթագլարընա միւպաշէրէթ իյէմիշ տիր։

—Կիրիտտէ Հանեա չէհրինէ 10 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ քեային Բօնչումարիա նամ մահալտէ պիր խայը Խրիսթիյան էհալի պէօրիւք պիր ճէմիյէթ ազտ իտուպ, լաքին պու ճէմիյէթին մագսէտի նէտտն իպարէթ օլտուղու անլաշըլամամըշ տըր։

—Կէչէնտէ վէֆաթ իտէն Գայսերիյէ միւթէսարրըֆը վէ սի բաշա եէրինէ Գարասի միւթէսարրըֆը էսպագ Հասան բաշա հազրէթլերինին Գայսէրիյէ միւթէսարրըֆիլըզընա թաեին պույրուլաճաղը բիվայէթ օլունույօր։

—Այտրն վիլայէթի մալիյէ միւֆէթթիշլերինտէն Սթավրաքի էֆ. պու քերրէ ճէզայիրը-Պահրը-Սեֆիտ վիլայէթի էվգաֆ միւֆէթթիշլիյինէ նասպ ու իմաեին գըլընմըշ տըր։

—Վուգու պուլան թէնպիհաթը էքիտէյէ բաղմէն պաղը իսլամգարտընարընին սեյր եէրլէրինտէ վէ Հարշը վէ սօգաղլարտա նամէհրամ գալտէսինէ մուզայիր պաղը չէրլ ու գրյաֆիթտ պուլուն, տուեգլարը կէօրիւմէքտէ օլտուվղունան, մէքքիր գարտէյե բիամեէթ օլունմասը հագգընտա պու քերրէ իրատեի Շահանէ սուտուր իթմիշ օլտուղու, վէ պու գանտէեէ իրատեի իթմէյէն իսլամ գարտընլարը իլէ, օնլարըն արգասընտա տօլաչան իսլամ երքէքլերինին տագիգասընտա ճէզալանտըրըլաճագլարը իէսմէն իլան օլունմուշ տըր։

—Իրանլըլարըն տախի պէյէտիեեէ բէսմի թէհտիյէ իթմէեէ պօրճլու օլտուգլարընա տայիր Շէհր Էմանէթի թարաֆընտան տուվարլարա եարըշմըրլան պիր իլան նամէեէ գարշը Իրան գանչէլերիասը թարաֆընտան տախի տիվարլարա մաթպու պիր իլան եարըշտըրըլըպ, գանչէլերիա թարաֆընտան էմր վէրիլինճէեէ գաատարհիշ պիր Իրանլըլարն պու վէրկի իլէ միւբէյլէֆ օլմատըրը իլան օլունմուշ օլտուղունտան, 1292 սէնէսի մուգավէլէսի մուճիպինճէ, Իրանլըլարըն տախի մէղքիւր վէրկի իլէ միւքէյլէֆ օլտուգլարընը վէ պինանէն ալէյհ Իրան գանչէլերիասընընն մէղքիւր իլանը ալէյհինտէ բրօթէսթօյու հավի խարիճիյէ նէզարէթի թարաֆընտան Իրան սէֆարէթխանէսինէ պիր թագրիր եազըլմըշ տըր։

—Թահրիրը նուֆուս էնասընտտ թագիիյէթը Օսմանիյէտէ պուլունանլարա վերիլէն թէզքէրէլէրին շէքլ ու թարզը մաթլուպա մուվաֆրգ օլմասը հասէպիյէ, պու քերրէ պաչգա թարզ ու շէքլտէ թէզքէրէլէր թագ օլունմուշ տըր։

—Կիրիտտէ նէյր օլունան Ինինոգ նամ թիւրքճէ կազէթանրն պէյանընա կէօրէ, ճեգերէի մէղքիւրէնին Սատտա լիմանընա պիր ինկիլիզ հարպ սէֆինէսի վասլ օլմուշ վէ տահա պաղլարընն տա կիտէճէյի մէսմա իմիշ։

—Թարապլուսը-Ղարպ վալիսի սապգ Հահի Ահմէտ Իզզէթ բաշա հազրէթլերի տիւնքի կիւն Պաղը Ալիյէ կիտէրէք, պաչ վէքիլ բաշա հազրէթլերի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Ցերսաատէթտէ պուլունան ասքերէ տիւն ապրիլ մաաչը իթա օլունտուղունու վէ պիր գաչ կիւնէ գատտար միւթեգաիտին վէ միւհթաճիյինին մարտ վէ ապրիլ մաաչլարը իթա օլունաճաղընը թիւրք կազէթալարը եազը յոր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Լիվիրճէ իլան օլունտուղու վէճհ իլէ՝ տիւնքի կիւն Ս. Երրորդութիւն եօրթասը օլմագ միւնասէպէթիյլէ Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերի Պէյօղլունա Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինտէ մուվանթաեան սուրէթտէ գուտտասը Շերիֆ թագտիս իտիւպ, իչպու գինէթը բուհանիյէտէ բաթիսիրը հէր սէմթինտէն պիր իսայը ճէմաաթ հազը պուլունմուշ վէ քիլիսէ այինէրէ սաաթ 4է գատտը տէվամ իթմիշ տիր։

Զինէթը մէղքիւրէյէ տահա զիյատէ պիրբէվգա վէրիլմէքիւզրէ, Պէյօղլու Թազ. խորհուրդը ազասընտան Մագպուլեան Համբարձում էֆէնտի թարաֆընտան Մայր եկեղեցի դպիրլերի իլէ սահիր պաղը մէշհուր դպիրլեր տավէթ օլունուպ, քիրիսէ տուվալրը իճրա օլունտուգտան սօնրա, պիր իքրամ օվմագ իւզրէ մումայիյէյհիմ դպիրլերէ Պէյօղլունտաքի Գոլոն նամ լօգանթատա թամ վէրիլմիշ, վէ իչիտիտիկինէ կէօրէ պու թամամէսարիֆի Մագպուլեան Համբարձում էֆէնտի թարաֆընտան թէսվիյէ օլունմուշ տըր։ Էֆէնտիի մումայիյէյհին իչպու սէխավէթի քէնտի միլլէթբէրվէրիյինէ պիր տէվլէ ատտա օլունապիլիր։

Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերի՝ ճումաա իրթէսի ազչամը Պէյօղլունտա Հարենց Նըշան էֆէնտինին խանէսինտէ միւսաֆիր օվմուշ տըր։

—

Պու կիւնքի Ֆ-ը տէ Պօֆը՝ Հասսուն էֆէնտինին եէրինէ բաթրիք ինթիխապը մէգզունյէթի, նէ տահր եվվէլքի կիւն իրատեի Շահանէ սուտուր իթմիշ օլտուղունու եազմըշ իսէ տէ, պիզիմ պու պապտէ պիր մալիումաթըմըզ եօք տըր։

—

Վան թարաֆլարընտա վուգուընը ճումաա իրթէսի կիւնքի նիսախմիզտէ եազմըշ օլտուղումուզ զէլզէլէ հագգընտա պու կիւնքի վ-էքր թէէսիրի ազիմ միւհիպ պիր մալիումաթ վէրիյօր։ Շէօյլէ քի զէլզէլէի մէղքիւրէտէ Վան կէօլիւնինին Շարդ ճիհէթինտէ 34 քէօյ մահվ օլմուշտըր։

Քէզլիք մէղքիւր կազէթանը պէտանընա կէօրէ, Վանտա ինկիլիզ գոնսօլօսու Մ. Գըլյիրն՝ մէղքիւր քէօյլերէ կիտերէք աֆէթզէտէկեանա միւքին մերթէպէ խանէ իթմիշ, վէ մէղքիւր պիչարէկեանա մուավէնէթ օլունմասը լիզումինու Տէրսաատէթ ինկիլթերրա սէֆարէթինէ պիլտիրմիշ տիր։

Հալպու քի, պու պապտէ Բաթրիգխանէտէն մահալը մէղքիւրէ չէքիլէն թէլէկրաֆլարա հէնուզպիր ճէվապ կէլմէտիկի, վէ պէհէմէհալ մալիումաթը օլմասը լազմ կէլէն պաղը զէվաթն տախի պու պապտէ հիչ պիր մալիումաթ ալմատըգլարը թահդիգաթը մախսուսէմիզտէն օվմագ հասէպիլէ, իչպու Վան զէլզէլէսինին ասլը օվմասընը վէ թիզուտ գարիյէսի զէլզէլէսինտէն դալաթ օվմասընը պէհան ու իլան իտէպիլիրիզ։

—

Կէչէն կիւնքի նիսախմիզտէ պէհան իլէտիկիմիզ վէճհէ, Տիւզտատ Միհրան պէյ էֆէնտի հազրէթլերի թարաֆընտան վուգու պուլմուշ օլան տավէթ իւզրինէ, տիւնքի կիւն սաաթ 7տէ Պէյօղլունտա Ս. Յովհան Ոսկերերան քիլիսէսինտէ 80 քիչիյէ գարիպ Անթիհասունիսթլերտէն միւրէքքէպ պիր մէճլիս՝ հազրէրընը թէքլիֆի իւզրէ Բէքմէկեան Կոմիտաս էֆէնտի հազրէթլերինին մուվագգաթ բիյասէթի թահրինտա իճթիմա իյէմիշ տիր։

Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլերի՝ պաղը տինտաբ միլլէթտաչարըմըզընն իլթիմասը իւզերինէ, Մայր եկեղեցիյէ ֆէրճէսմ թապիր օլունան ուսուլա թէվֆիգան մութանթան սուրէթտէ գուտտասը Շերիֆ թագտիս իտէճէք տիր։

Բաթրիգի միչարիւլէյհ հազրէթլերի՝ կէչէնտէ դպիրլերին իլթիմասը իւզերինէ տէ ուսուլը մէղքիւրէ մուճիպինճէ քիլիսէի մէղքիւրէտ գուտտասը Շերիֆ թագտիս իթմիշ իտի։

—

Պրուսատան ումուրը միլլիյէ հագգընտա չայանը մէճմունիյէթ խապերլեր ալընմագտա տըր։

Շապանեան Մաթիկ էֆէնտինին Պրուսա մէքթէպինէ միւտիր վէ Ֆրանսըզ մուալլիմի թայինի՝ էհալիյէ մուճիպի մէճմունիյէթի օլմուշ տըր։ Պու հաֆթա մէքթէպը մէղքիւրը սէնէվի իմթիհանընը խիթամ պուլուպ տիւնքի բազար կիւնիւ տէ թէվզիի միւքեաֆաթ (պարգևաբաշխութիւն) զիյէթի իճրա օլունմըշ իմիշ։ Մէքթէպին ԳԸՂ վէ էրքէք չակիրտանը 600է պալիզ օվմուշ տըր։ Շակիրտանը մուամիլէյհիմ իւլումը միւթեալիֆէտտ խայլիճէ թէրգգի իթմիշ օլուպ, խուսուսիյէ էրմէնիճէ լիսան իլէ իյմի բագամտա իպրազը մէհարէթ իթմիշլեր տիր։

Պրուսատա Ռուսումասիրաց նամընտա պիր ընկերութիւն պուլունուպ, պու չիրքէթ 17 սէնէտէն պէրու միւթէմատիէն տէվամ իթմիշ վէ պէօյիճէք պիր սերմայէ բէյտա իյլէմիշ տիր։ Պրուսա մէքթէպինին Հոգաբարձութիւնը՝ մէղքիւր ընկերութիւնը պաղը ազասը էօստէսինտէ պուլունուպ, պունլար վաղիֆէի միւբէյլէֆէլերինի սուրէթը մանթլուպտէ վէ քէմալը մուվաֆֆագիյէթէ իրֆա իթմէքտէ տէրլեր։ Առաջնորդ Գերբարձրագոյն Սրբազան տախի վաղիֆէսիմուճինպինճէ մէարիֆ մէսէլէի միւհիմմէսինէ բէք զիյատէ տիգգաթ իթմէքտէ օլուպ, իւմիտ իտէրլիզ քի, Շապանեան էֆէնտինին թահրը իտարէսինտէ մէքթէպը մէղքիւր տահա զիյատէ իճրաի թէրազգիյէթ իտէր։

—

Թովմաս Թէրզեան էֆէնտինին էսէրը գալէմի օլուպ, միւթէֆէքքա Բարունակ պէյ Թէրբուլս խանընն քէրիմէսի Օրիորդ Մաթիլտ Բ. Թէրբուլս խան թարաֆընտան Ֆըրանսըզճայա թէրճէմէ օլունան ՍԱՆԴՈՒԽՏ նամ ֆանճիա գարշըլըգը օլարագ էրմէնիճէսիյէ պէրագէր Ս. Երուսաղէմտէ Ս. Յակոբեանց վանքընն մանթպասընտա թապ օլունարագ, պու տէֆա Սթամպօլտա պիլ ճիմլէ էրմէնի քիթապը տիրքեանլարընտա 8 ղրշ. ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլունմագտա տըր։

ՍԱԹԼԸԳ ԱՐՍՍ.

Պէյօղլունտա Ինկիլիզ սերայը արգասընտա Գաւէր-Խաթուն մահալէսինտէ Գըլըճ սոգաղընտա 160 զըրա պիր արսա սաթլըգ օլտուղունտան, թալիպ օլանլարը՝ մանթպասամզա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

ՏԷՐ ՀԷՔԱՐԻՄ

ՅԱԿՈԲ ԲԷՄԶԻ ԷՖԷՆՏԻ

Թէք վէ թագրմ, եայը վէ եայզը, ալթուն, կիւմիւշ վէ լատիք իւզերինէ հէր նէվ տիշ իսմալ իլէ, անլէրի սուհուլէթլէ իսթիմալ իթտիրմէք, վէ աղըզ ողրըսը իլէ տիշ սանճըսընը սերիէն տէֆ իթմէք, վէ հաֆթալը տիշլերի թէմիզլէյիպ, շիբրիմիշ տիշլերի տօլտուրուպ թամիր իթմէք, վէ ախէրլերինէ իմալ իթտիրիլուպ գուլլանըլմայան տիշլերի տախի գուլլանարմագ իւզրէ Մահմուտ բաշա պաշը չարշուի քէպիր տէրունինտէ Զուխաճը խան գարշըսընտա 11 նումէրօյու օտտատա մուդիմ վէ հէնուզ հիչ պիր տիյարտէն պու մէհարէթտէ Տէրսաատէթէ էմսալի կէլմէմիշ պուլունան տիշ հէքիմի Յակոբ Բէմզի էֆէնտիյէ միւբարճաաթ իսէն զէվաթը քիրամէն հէր հալտէ մէմնուն օլաճագլարը արզ վէ իլան օլունուր։

ԼՈՐԻՍ ՄԵԼԻԳՈՖԸՆ

ԽԱԼԷՖԻ

—

Թիւրքիա էհալիսինին բէք ա. լէա թանըմագտա օլտուղու ժէ. ներալ Իկնաթիէֆ պու կիւնքի կիւնտէ Ռուսիա հիւքիւմէթինին ըէէսը իտարէսինտէ պուլունմագ. տա տըր։ Գոնթ Լորիս Մելիգո. ֆըն տախիլիյէ նաղըրը սըֆի. թըյլա խայը Նուֆուզ վէ սէլա. հիյէթի վար իսի, վէ օ Նուֆուզ վէ սէլահիյէթ չիմտի ժէնէրալ Իկնաթիէֆ թարաֆընտան քա. միլէն իճրա օլունտուգտան մաա. տա, պու զամ, հէյէթը ճէտի. տէի վիւքէլայը քէնտիսի ինթի. խապ վէ թային իթմիշ օլմասը հասէպիյլէ, պաշ վէքիլլիք Նու. ֆուզընը տա հայիզ պուլունմագ. տա տըր։

Ժէնէրալ գոնթ Իկնաթիէֆ 1832 յունվար 29տա, Բէթերսպուրկ. տա տօղմուշ իսի, վէ բէտերի Բօլ Իկնաթիէֆ օլ վագրթ Ս. Բէ. թերսպուրկ վալիսի իսի։ Միւ. շարիւյէհ գոնթ Իկնաթիէֆ կէնճ Նիգոլա Բաւլովիչ սարայը իմբէ. բաթօրիսինին սաըլզատ խրտմէթ. քեարանը սիլքինէ տախիլ օլ. տու, վէ օնլար իլէ պէրապէր թա. լիմ ու թերպիյէ կէօրտիւ։ Ան եէ. տի եաշընտա իլէն ասաքիրի խաս. սայի իմբէրաթօրիյէ սընֆքնա կիրտի, վէ խրտմէթի ասքէրիյէ. նին իլք տէրեճէլերինի չապուգ կէչիրտի։ Դըրըմ մուհարէպէսի էսնասընտա, Պալթիք էյալաթը. նըն պաշ գոմանտանը ժէնէրալ Ֆոն Պէրկին եավէրի սըֆթըյ. լա Բէվլատա պուլունմուշ տըր։ Օրատան, Իկնաթիէֆ, ժէնէրալ Մուրավիէֆին էրբեանը հարպը. նա տախիլ օլտու։ Մուրավիէֆ օլ վագրթ Շարգի Միպէրիա էյալէ. թինին վալիսի օլուշ, Ամուր նէհ. րի վատիսինին քէշֆիյաթը միւքէմ. մելէսինի իճրա, վէ օլ նէհրին պօ. յունա Ռուսիատան խասսէթին ճէլպ օլունմուշ օլան մուհաճիրին կէչ. ուտ էշէրինի խաբեան իթմիքլէ մէշղուլ օլույօր իսի։

Պու էսնատա, Ինկիլիզլեր իլէ Ֆրանսըզլարըն Զին իւզերինէ սէ. ֆէրի վագը օլտու։ Ռուս հիւքիւ. մէթի քէնտիսինէ Սիպէր վէ վա. սաթի Ասիա թարաֆլարընտան հէմհուտուտա օլան օլ ճէսիմ մէմ. լէքէթտէ փուգուա կէլէն պու մախլուլ թիյաթտան քէնտիսինէ պիր բայ չըգարմալը գարարլաշ. տըրմըշ օլմաղա, կէնճ միրալայ Իկնաթիէֆ, օլ վագթ պիր «մէմու. ևէթի մախսուսէ» իլէ Բէքինէ, եանի Զին բայթախթընա կէօն. տէրիլտի, վէ Զին հիւքիւմէթինի վատար վէ թէհտիտէր իլէ գան. տըրըպ, 1860 ահտանամէսինի իմ. զա իթտիրտի քի, պու ահանտամէ, Զինին հուտուտա գարիպ Ման. չուրիա նամըյլա մարուֆ գըթա. սընն պիր պէօյիւք գըսմընը Ռու. սիայա թէրք իթմէքտէ իսի։ Պու չաշաալը խրտմէթէ միւքեաֆա. թէն, Իկնաթիէֆ հէնուզ 28 եա. չընտա ժէնէրալ բրիթպէսինէ նաիլ օլտու։

Ս. Բէթերսպուրկա հինի ավտէ. թինտէ, պու կէնճ ասքէրի տիբ. լոմաթ, խարիճիյէ նէզարէթինէ տախիլ օլտու, վէ պիր աղ սօնրա, նէզարէթի մէզպուրէնին ումուրը Շարգիյէէ միւնհասըր օլան տահ. րէսինէ բէիս թային գըլընը։ 1863տէ, Ցէրսատէթ Ռուսիա սէֆիրի բրէնս Լոպանօֆ—Ռոս. թովսքի իսթիֆա իթմիշ օլտու. ղունտան, օլ վագրթ անճագ 33 եաշընտա օլան ժէնէրալ Իկնա. թիէֆ միւշարիւյիհէ խալէֆ թա. յին գըլընը, վէ Ցէրսատէթ սէֆիրէթ մէմուրիյէթը միհիմ. մէսինի մալիմ օլան մէհարէթ վէ չէյթանիի թամմ իլէ օն իքի սէնէ միթէմատիէն իֆա իլէտի։

Ցէվլէթը Ռուսիէ վէ Ռուսիա մու. հարէպէսի խիթամ պուլտուգտա, ժէնէրալ Իկնաթիէֆ, վագը օլան մուզաֆֆէրիյէթին սէմէրէլերինի Այըսթէֆանոզ ահտանամէսի վա. սէթասըյլա թէէմին իթմէքլիյէ մէմուր օլտու, վէ մուվաֆֆագ օլաճագ տըր տէյի մէմուլ տէ ի. տիլտի իսէ տէ, մուախսերէն Պէր. լին գոնկրէսինտէ Այըսթէֆանոզ ահտանամէսինին ալթիսթ օլմասը, վէ պիր թագըմ ահֆեամը մու. հիմմէնին ֆէսխ իտիլմէսի, պու տիբլոմաթըն չէրէֆինէ խայլըճա խրասը խալէլ իթտիկինտէն, ժէ. նէրալ Իկնաթիէֆ խրտէմաթը ըէս. միյէտէն էլինի չէքտի, վէ ճէնու. պի Ռուսիատա քէնտի չիֆթիլիկին. տէ էօմիւր կէչիրմէքտէ պուլուն. տու։ Ֆագաթ կէչէն սէնէ Նիհի. լիսթէր բաթըլտըր լայըգը լա մէյտանա չըգըպ տա հիւքիւմէթ. տէն թա էն ատի ֆէրտէ գատար հեր քէ-ի էլ-ի հէնէճան խյէ. տիքտէ, ժէնէրալ Իկնաթիէֆէ երինէ լիւզում կէօրիւլտիւ, վէ սէ. նէվի պէօյիւք բանայիրտէն պիր աղ եվվել Նիժին Նովկօրօտ վա. լիյինէ թային գըլընը, պու մէ. մուրիյէթի զայէթ մահիրանէ վէ միւթէյագզըզանէ սուրէթտէ խյ. ֆա իտէրէք։ հեր նէվ գարկաշա. լըզը էօնիւնիւ ալմաղա մուվաֆ. ֆագ օլտու վէ Նիժին Նովկօրօտ թիւճճարընը թէչէքքիւրթընը իսթիհսալ խյէտի։ Նասըլ քի ժէ. նէրալ Լորիս Մելիգոֆ՝ քէնտիսի. նէն էհլի իտարէ պիր զաթ մա. գամընտա չէօհրէթինի էն սօն տէ. ֆա Ամտերխանտա քէսպ իթմիշ իտի իսէ։ ժէնէրալ Իկնաթիէֆ տախի օ չէօհրէթի Նիժին Նովկո. բոտտա քէսպ իյէտի։ Շու սօն իքի իւչ այլարըն տէհչէթամիզ վուգու. թը մալիմէսի, իմբէրաթօրըն նազարը տըգգաթընը ժէնէրալ Իկնաթիէֆին իւզերինէ ճէլպ իթ. միշ օլմագ կէրէք տիր։ Ինքի Լորիս Մելիգոֆ միլայէմէթլէ իշ. կէօրմէք թարաֆընտա պուլուն. տուղու հալտէ, Զար չիտտէթի մէսլէք իպրաշ իտէպիլէճէք վէ այնի վագրթտա մէհարէթլէ իշ կէօրէպիլէճէք պիր ատէմ արա. մագտա պուլունտուղընտան, պու. նուն իչին տէ ժէնէրալ Իկնաթիէֆ. տէն միւնասիպ քիմսէյի պուլա. մազ իսի։ Իմտի, գոնթ Իկնա. թիէֆ էվվելա էմրաքը հիւմայուն նազըրը, վէ մուախխարէն ժէնէ. րալ Լորիս Մելիգոֆուն խալէֆի օլ. տու։

Ամմա էկէր ժէնէրալ Իկնաթէէ. ֆին մէմուրիյէթի հաղըրէսինէ թայինինտէն պէրու, Նիհիլիսթ. լերին հիչ սէս չըգարմատգլարը. նը, միւշարիւյէհին քէնտի սէլէֆի իւզերինէ պիր ֆեվգելատէ ըրիճ. հանիյէթինէ համլ իթմէք իսթէյէ. ճէք օլուր իսէք, էրէյիճէ պէօյիւք պիր խաթա իթմիշ օլուրուզ։ Նի. հիլիսթլէր էքսէրիյա պէօյէ եա. բարլար։ պիր վագրթ իթթիխաղը սիքիւթ իտէրէք, վուրաճագլարը սատէմաթը հաղըրլարլար։ Վէ հիչ մէմուլ օլմատըղը պիր վագրթտա եինէ մէյտանա կէլիրէր։ Հասը. լը Ռուսիատա Նիհիլիսթլերին սի. քինէթի, պէօյիւք ֆուրթունա. լարտան ագտէմ հավատա միւշա. հէտէ օլունան սիքինէթէ պէնդեր պիր հալ օլմաղա, օլ մէվզիտէն ահվալը տախիլյէսինէ էյիճէ վա. գըճ օլանլար պու ալամէթլերտէն ասլա ալտանամազլար։

Պունտան դաթի նաղար, իհ. թիմալ պիլէ եօգ տըր քի, Լորիս Մելիգոֆ գայրը մուվաֆֆագ օլ. տուգտան սօնրա, Իկնաթիէֆ տահա պալթիյար օլուն, վէ իպրաղը մուվաֆֆագյէթ իթ. ալին։ Իկնաթիէֆ էլպէթթէ մի. սատէ կէօսթէրմէէճէք տիր։ չինքի, էկէր միւսատէ եօլունա կիտիլմիշ օլա իսի, Լորիս Մելի. գոֆուն իսթիֆասը լազմ կէլմէզ իսի։ Իմտի Իկնաթիէֆ չիտտէթի ճինայէթի չիտտէթը ճէզալիէ պաս. տըրմագ մէսլէքինի թուտաճաղը պէտիհիյաթտան տըր։ Ֆագաթ պագալմ պու մէսլէք՝ Ռուսիա իմբէրաթօրունուն Նիհիլիսթ թա. պիր օլտուն օլ կէօզէ կէօրիւն. մէզ տիւշմէնլերինի գօրգութմայա քէֆի օլաճագ մը տըր։ Նիհի. լիսթլեր զաթէն էօլիւմիւ կէօզէ պարագ իշ կէօրիւյօրլար, վէ ճէ. զատան դաչմագ իշիւն հեր նէվ ուսթալըղը գուլլանմագա պէրա. պէր, չայէա հիւքիւմէթին ելինէ տիւշէճէք օլուրլար իսէ, ճէզա. տան գօրգմայօրլար։ Էշէք արքը արսլանը ըսըրապիլիր, եօրապի. լիր, ֆագաթ արսլանտան գօր. գաճագ նէսի՞ վար տըր։ Նիհի. լիսթլերին թէմէլինի գաղըմագ ի. չին պաշգա թէտպիրլեր տիւ. չինիւմէլի տիր, Լորիս Մելիգոֆ պունու անլամշ իսի, ֆագաթ Զարըն տիւչարը հէյէճան օլմա. սընա մէպնի, քէնտի սա. ըգ տա. խիլիյէ նաղըրընըն բրօկրամընն սեմէրէսինի կէօրմէյէ պէքլիյէ. մէտի։

ՄԷՏԵԱԹԻՊ

Ճումաա իրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզ. տէ իսթար իթտիկմիզ վէճհէլէ, Գրի. գոր Նիկողոսեանը Մանչեսթէր թաս. ֆէի նիսվան ալէյհինտէ գարալատրը պիր մէգալէյէ գարը ալտրըմզը էր. մէնիճէ մէքթուպ պիր վէճհի զէյր տէրճ օլունուր.

ԽԱՐԱԶԱՆ

ԸՆԴ ԴԷՄ ԼՈՒՐՇԱՆԱՑ

ԵՒ

ՇԱՌԼԱԹԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

ԳՐԻԳՈՐ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆԻ

Ո՞Վ Է Գ. ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

Այս պարոնը՝ Ուտեացի Հայ մ՝ եմ կըսէ. երբեմն Մշակի աչխա. տակիցն է եղեր։ հիմակ ալ ան. չուշտ Պոլիս եկած է և լրագրաց մէջ գրիչ կամ աւելի պարզ ըսե. լով բոխչ կը փորձէ՝ լրագրի մը օգնակցը լինելու համար։ Զը. մոռնամք նաեւ ըսել թէ Ռուս հարիւրապետի ալ աստիճան ունի։ Եւ իւր քառթ տը վիգիթ (պյցա. տոմս) ներուն վրայ միայն Ֆը. ռանսերէն գրով դրուած է՝ Գր. ռիգոռի Նիկոլոսօֆ Նիկոլայէվիչ, թողլով որ այս երեք անուններն այս մարդուն Հայ ըլլալը և Հայու զգացումն, հայկական պատուա. սիրութիւն ունենալն ապացու. ցանել է շատ հեռի են, տեսանք ալ որ նոյն իսկ Ռուսիոյ Հայ մա. մուլն՝ որոյ մէջ բաւական մեյան. գեր գռիչ շռայլեր է, Գրիգոր Նիկողոսեանի համար պատուաւոր և իմաստուն մտածողի վկայական չտուաւ, այլ բացարձակապէս ը. սաւ թէ՝ այս անձը շոռնան է, բոխչենդիր է խելքին փչածը բեր. նէն դուրս կուտայ, ևն. ևն. տես Մասիսի և Թէրճէմանի մէջ Ռու. սիաէն եկած թղթակցութիւնը։ Եւ արդէն Պոլսոյ մէջ ալ երբ ը. կրսաւ առաջին անգամ խօսել՝ հասկցուցին թէ որ աստիճան անկիրթ լեզու ու գրիչ ունի, որովհետեւ մարդ մը դիմացինին թերու. թիւնները անկիրթութիւնները ցցուցած ատեն՝ պէտք է ինքն այնպիսի կատարելութիւններ. կրթական այնպիսի հանգամանք. ներ ունենայ կամ ցցնէ որպէս զի իւր անձին օրինակը իւր վարդա. պետած սկզբունքներուն հետ միա. նալով՝ տան այն գործնական, ազ. դեցիկ տպաւորութիւններ. որուն բարոյական ազդեցութիւն կը. սեն, զի մի բարոյախօս՝ որ չունի իւր խօսքերուն մէջ պատկառանք. մի հրապարակային գրիչ՝ որ չու. նի դէպի հասարակաց պատուար. ժանութիւն յարգական զգացում. ներ, և խօսելէ աւելի հայհոյելն աղէկ գիտէ. հասարակաց կամ ժողովրդին վստահութեան և հա. մակրանաց անարժան է. և այս տեսակ անարժան մարդիկն ալ ի. րենց խօսքերուն հետ կանց. նին այն կարգը՝ յորում կը դասա. ւորենք վողոցի գուհիկը, գի. նետան արբշիռը. նաւահանգիս. տին ամբոխները, ծխորները, հա. ֆէնները, դիրտերը և դեռ ասոնց անվերջ տիպերը։ Գուշակող կետերը և ալալները. . . . . ևն. ևն. ևն։

* * *

Ի՞նչ կը խօսի Գ. Նիկողոսեանը։ Ազգային կեանքը կ'քննադա. տեմ կըսէ, Ազգային կեանքը վե. րանորոգել կուզեմ կըսէ։ Քննա. դատել ըսելը՝ ոևէ խնդրոյ մը մութը լուսաւորել, պակասը լե. ցնրել, աւելին կորել նետելն է։ Վերանորոգող մը՝ մտիկ կընէ համբերութեամբ ամէն քննա. դատում, կ'կշռէ զանոնք, կը մերժէ կամ կընդունի զանոնք ի. րենց փաստերուն ուժին համե. մատ։ մեծ կարևորութիւն կու. տայ անցեալին, զայն մինակ դա. տաւոր չընդունիր, չանարգեր ո. ևէ տրտունջ, չ'մերժեր ո. ևէ խորհուրդ, ամենէն աւելի ան. կեղծ արդարադատութեամբ կը քննէ զանոնք, չ'սկսիր կանխա. խորուած Դրութենէ մի, բայց կը հասնի այն հետեւութեան, զորբա. նավարութիւնը կ'թելադրէ և բանաւոր կ'դատէ։ մէկ խօսքով կուզէ յառաջդիմութիւն, առանց ցնցման, առանց ոստիւնի, զայն կ'փնտռէ առանց հոգնելու։ ա. ւելի զբաղելով հասարակաց պէտ. քերով՝ առանց չարախօսներէն ա. հաբեկելու։ բայց ականջ կախելով ամէն տրտունջներուն, ոՀստ ուս. տեք և գան, հասնին նոքա։

Պ. Գրիգոր Նիկողոսեան կատա. րեց քննադատի և վերանորոգողի այս պարտքերն ու առաքինու. թիւնները կամ չարժեցաւ այս տեսութեանց համեմատ։

Ամենևին ոչ։

Այս մարդը՝ նախ Մասիսի մէջ ամբաստանագիր ընդդէմ Թուր. քահայոց յօդուածի գրեց՝ և բոլոր Թուրքահայերն և Պոլսեցի ազգա. յինները, իրենց պաշտօնական և անպաշտօն գործողներովը մէկ. տեղ՝ Ննդեսոյ, խոբէջոյ, ոտխ., Ղոգոմի Դոմորի որդիներ կոչեց։ Պոլսեցի մը եւաւ Թէրճէմէ մէջ ապտակեց զինքը, որմէ յետոյ Մ. ոչ զգաստացաւ և մերժեց Նիկո. ղոսեանն իւր ազգանախատ և հա. յատեաց յօդուածներովը մէկտեղ։ Նիկողոսեան սթափեցաւ, և ըս. կսաւ լուրջ կեղծել ինքզինքը Մ. ղոդի մէջ, մինչև որ ոտքը տեղ ընէ։ և ահա նորէն սկսաւ իւր հայատեաց և ազգատեաց լպըր. շանքն ու շառլոգանութիւնը։

Այս մարդը՝ Ուտեացին, Գ. Նի. կոլայէվիչ՝ մեր ազգային երեսփո. խական ժողովը քննադատած կը կարծէ, երբ կըսէ թէ՝ աշխար. հի ամենայետին իմաստակաց հանդիսարանն է Ընդ. ժողովը։ Երեսփոխանք պոռոտաս են, պըչտիտ են, խոտխոբէջոյ են, յեսուչկիր են, ղէվզէրէր են։ Հայո՛ց երեսփոխան. ներ, եթէ դուք այդպէս էք, մենք մեր ազգին բարձրագոյն շահերը, բարձրագոյն նկատումները ձեզ նման պոռոտախօսներու, տղայա. միտներու, ինքնախաբեբաներու, ձևակրկիտներու, դատարկա. պայտներու, զէվզէքներու չենք կարող յանձնել, կամ պէտք է որ այդ ածական յատկութիւններու. տէր չըլլանիդ ապացուցաներու. եք՝ բողքելով այդ յատկութիւն. ները ձեզ վերնծայող և ազգին վստահութիւնը գրաւելու յատուկ. ձեր տկարութեանց պատճառաւ։ եղած ազգային պաշտօնական գե. րագոյն մարմնոյն դէմ տեղացած նախատինքներուն դէմ, կամ այն այն է որ մեր քուէները մեզ վե. րադարձնելով, թողէք այդ ածու. ները, որոց վրայ նստելով մեր քուէները կը ծառայեցնէք ձեր զէվզէկութեանց, պոռոտախօս. թեանց, տղայամտութեանց, խա. բեբայութեանց։ Այսպէս կըսէ հրապարակաւ Պ. Գրիգորի Նիկո. լասօֆ Նիկոլայէվիչ, Ռամիկը՝ ոճ. րագործն իսկ պատուոյ դատ կը բանայ իրեն անձին դէմ ելած ո և ևէ անարգանաց համար։ Հա. յոց պաշտօնեայներ, դուք որ Հա. ժողովրդին բարոյականը, պատի. ւը, վստահութիւնը, օրէնսդրա. կան, դատական, վարչական իշ. խանութիւնը ձեր անձին վրայ կը կրէք, ինչպէս կրնաք հանդուր. ժել ու լռել՝ երբ հրապարակաւ զձեզ կը կոչեն նենգաւոր, խաբե. բայ, զէվզէք, դատարկապաշտ ևն։ Ձեր համբերութիւնը և ձեր լռութիւնը ձեր դատապարտու. թիւնն է։ Ես իբրև ժողովուրդ կը

ԵՂԱՆԱԿ

ՊԱՏԺԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԼԻԺԱՄԱՆԱԿԵԱՑ ՕԲԷՆԷ ԳՈՐԾԱԴԵԼԻ ՄԻՆՉ ՕՍՄ. ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎՆ ԳՈՒՄԱՐՈՒԵԼՈՎ, ԻՐ ՀԱՃՈՒԹԻՆԸ ԱՐՏԱՅՏՆԷ

(Շարունակութիւն գէս. թիւ 1134)

ՀԱՏՈՒԱԾ ԵՐԿՐՈՐԴ

Հարցաքննչաց պարտականութիւնք

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Ցայտ յանդիման օրինազանցութիւնք

Յօդ. 54. — Եթէ յայտ յանդիման օրինազանցութիւն մը տեղի ունենայ, հարցաքննիչք՝ պարտաւորեալ են ընդհանուր դատախազին պարտականութիւնը եղած բոլոր ձեւակերպութիւնքը (մուամէլաթ) ուղղակի և անձամբ կատարել. սակայն պարտին «Ընդհանուր դատախազաց և իրենց օգնականներուն Դիվանին» մէջ նշանակեալ ձեւոց և կանոնաց հետեւիլ։ Հարցաքննիչք՝ կրնան նաև ընդհա. նուր դատախազին ներկայ գտնուիլը խնդրել՝ որպէս զի յիշեալ ձեւակերպու. թեանց գործադրութիւնը բնաւ չի յապաղի։

Յօդ. 55. — Ցայտ յանդիման օրինազանցութիւնը եթէ նախապէս ստուգ. ուի՝ անոր վերաբերեալ գործողութիւնքը պարունակող թղթերն ընդհանուր դա. տախազին կղրկեն հարցաքննչին կը ղրկուին, որով հարցաքննիչը՝ կատար. ուած ձեւակերպութեանց քննութեանը անմիջապէս կը պարտաւորի սկսիլ, և եթէ տեղի ունեցած բոլոր ձեւակերպութիւնքը և կամ անոնցմէ մի քանին իրեն ան. կատար երեւին՝ վերստին գործադրելու իշխանութիւն ունի։

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Քննական ձեւակերպութիւնք

ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՌԱՋԻՆ

Ընդհանուր տրամադրութիւնք

Յօդ. 56. — Ցայտ յանդիման կատարուած օրինազանցութիւններէ դուրս՝ ուրիշ պարագայի մէջ, հարցաքննիչք՝ որ և է օրինազանցութեան մը քննու. թեանը և հետազօտութեանը նկատմամբ ձեռնարկած բոլոր ձեւակերպութիւն. ներնին պարտաւոր են ընդհանուր դատախազին իմաց տալ. իսկ ընդհանուր դատախազն՝ դեռ քննութիւնն չաւարտած որ ատեն որ կամի կրնայ յիշեալ ձեւակերպութեանց նկատմամբ տեղեկութիւն խնդրել. բայց և այնպէս ընդու. նած թղթերն քսան և չորս ժամուան միջոցին ետ ղրկելու պարտաւորեալ է։ Այսու հանդերձ ընդհանուր դատախազին կողմանէ որ և է պահանջում մը չեղած՝ հարցաքննիչք ի պահանջել հարկին պարտաւոր են, եկագիր կամ առժամանակ. եայ բանտարկութեան հրամանագիր (մուվգգաթ թէվգիֆ միւզաքքերէսի) արձակել։

Յօդ. 57. — Հարցաքննիչը եթէ անձամբ գործավայրը երթայ՝ ընդհանուր դատախազը և քարտուղարը (գաթիպ քեաթիպի) անոր պիտի ընկերանան։

ՀԱՏՈՒԱԾ ԵՐԿՐՈՐԴ

Գանգատք

Յօդ. 58. — Որ և է ոճիր կամ յանցանքի պատճառաւ գանգատող անձինք իրա. ւունք ունին՝ թէ իրողութեան տեղւոյն, թէ ամբաստանեալին բնակատեղւոյն և կամ ձերբակալուած տեղւոյն հարցաքննչին ընդառաջ անհատական դատի ձեռնարկել։

Յօդ. 59. — Ընդհանուր դատախազը՝ իրեն ներկայացուած գանգատագիրը (շիքեաեթնամէ) ամբաստանագրով հանդերձ հարցաքննչին պիտի յղէ։ Ար. դարութեան ատենի օգնական պաշտօնեայք ևս պարտին իրենց ներկայացուած գանգատագրերն ընդհանուր դատախազին ղրկել որով նա ևս կը պարտաւորի գանոնք ամբաստանագրով մը հարցաքննչին յղել։ Ցանցանքի աստիճան ունե. ցող ո և է եղելութեանց պատճառաւ ճնաս կրող անձը՝ կրնայ յետագայ կեր. պիւ՝ ուղղակի յանցագատ Ատենին դիմել և գանգատիլ։

Յօդ. 60. — Լրատուութեանց նկատմամբ 28դ յօդուածին տրամադրութիւն. քը գանգատանաց ալ կը պատկանին։

Յօդ. 61. — Գանգատողք՝ կամ գանգատագրով և կամ ի վերջոյ տպիւք յա. տուկ գրով մը մինչև որ չի յայտնեն թէ անհատական դատ ունին, կամ ճնաս. ուց հատուցում կը պահանջեն, (Թազմինաթ խտտասը) անհատական դատախազ (միւտտիի շախսի) չեն կարող համարուիլ, ու քսան և չորս ժամուան մէջ այս դատէն կրնան հրաժարիլ (ֆէրաղաթ). իսկ սոյն հրաժարումը հաղորդելէ վերջը՝ եթէ դատական ծախսեր տեղի ունենայ, իրենց չի պիտի վերաբերի։ բայց և այնպէս ամբաստանեալը միշտ իրաւունք պիտի ունենայ զեն և շահ պա. հանջել։

Յօդ. 62. — Գանգատողք մինչև դատին վախճանը ամեն պարագայի մէջ անհատական իրաւունք կրնան պահանջել, միայն թէ վճիռն արձակուելէ յետոյ եթէ դատաստանէ հրաժարին՝ երրէք ընդունելի չըլլար, թէ և այդ վճիռը դատ բանալէ քսան և չորս ժամ վերջը տրուած ալ ըլլայ։

Յօդ. 63. — Քննութիւն կատարուած վիճակին մէջ չը բնակող անհատական դատախազը՝ այն վիճակին մէջ իրեն բնակարան մը ընտրելու պարտաւորեալ է և զայս՝ սկզբնական դատարանի քարտուղարին ըստ կանոնի արձանագրել պիտի տայ, և եթէ չի տայ՝ ըստ կանոնի տրուելիք ծանուցումը (թէպլիղաթ) ըն. դունած չըլլալը առարկելով բողոքելու իրաւունք չի պիտի ունենայ։

Յօդ. 64. — Հարցաքննիչ մը՝ երբ իրեն ծանուցեալ օրինազանցութեան պա. տահած տեղւոյն կամ ամբաստանելոյն բնակած և կամ գտնուած տեղերուն յատուկ հարցաքննիչներէն չըլլայ, ծանուցեալ գանգատը ո՛ր տեղւոյն հարցա. քննչին որ անկ է անոր պիտի յղէ։

Յօդ. 65. — Իւր իրաւասութեան ներքև եղած գանգատը լսող հարցաքննի. չը՝ ներկայացեալ դատին նկատմամբ պարտ ու պատշաճը որոշելու համար, տե. ղի ունեցած գանգատը ընդհանուր դատախազին պիտի հաղորդէ։

ՀԱՏՈՒԱԾ ԵՐԲՈՐԴ

Ունկնդրութիւն վկայից

Յօդ. 66. — Հարցաքննիչը՝ իր ներկայութեանը պիտի բերել տայ ամեն ա. նոնք՝ որոց համար ազդարարաց, գանգատողաց և կամ ընդհանուր դատախա. զի՛ն կամ այլոց միջոցաւ իմանայ թէ պատուհած օրինազանցութեանց և պարա. գայից վրայ տեղեկութիւն ունին։

(Շարունակելի)

Վ. ԱՀՐԱՄ Ն. ՏԱՏԵԱՆ

բողքեմ դիս ներկայացնող պաշտօնէից դէմ հրապարակաւ եղած այս անարգանաց և հայոյանաց դէմ։

Պէտք է ազգային իշխանութիւնը կամ ի կարգ հրաւիրէ զՆիկողոսեան կամ ի դատ. ապացուցանելու համար իւր ամբաստանութիւնները կամ յետս կոչելու։ Ազգային Երեսփոխանք, և դուք ազգային պաշտօնավարք. ազգային վատահութեան, իշխանական պատասխանատուութեան առջև ամբաստանեալներ էք։ Խմբագրութիւնք ազատ են քննադատել՝ իշխանութիւնը լուսաւորելու համար իւր գործառնութեանց մէջ. բայց ոչ երբէք նախատել։ Աշխարհիս ամենէն ազատ իշխանութիւններն իսկ՝ չեն ներեր երկրին կամ ազգային իշխանութեան վարչական պատուոյն դէմ նախատինք տեղացնող հրապարակութեանց։ Այս մասին առ այժմ այսչափ։

Մեր իգական սեռը կը քննէ այս մարդը, և կըսէ թէ՝ թէ Ռուսահայոց և թէ Թրքահայոց մայրերը, քոյրերը, կիները, աղջիկները էֆէնտներ (էֆէնտի) են և պիտի լինին. ո՞ր անզգայ մարդն է այն՝ որ այս տեսակ Հսրիկայական անպատկառ յայտարարութեան մը դէմ կարենայ լուռ մնալ և չբողոքել. էֆէնտի կոչել այն Հայ տիկիններ և օրիորդներ՝ որ կը կրթեն և կը կրթուին։ Ապա ուրեմն մեր կրթական պաշտօնէութիւններ, ընկերութիւններ, Հաստատութիւններ՝ բողոտածներ, բողոտածներ, բողվաճառներ են։

Քանդեցէ՛ք, քանդե՛նք ուրեմն այդ բողանոցներն՝ եթէ իրաւ է Նիկողոսեանի այս ազգապիղծ լեզուն ու չառաջադանութիւնք. պապ թէ ոչ՝ կարկեցէ՛ք, կարկե՛նք այդ ամբարիշտ, սրիկայ շրթունքները՝ որ մեր մայրերը, որ մեր քոյրերը, որ մեր կիները, որ մեր աղջիկները հրապարակաւ պոռնիկ կանուանէ։ Աշխարհի վերայ մենք այն մէկհատիկ Ազգն ենք՝ որ թէև ամեն ինչ զոհած ենք իբանտ, աքսոր, հալածում, հարստահարութիւն, գերութիւն կրած ենք, բայց մեր ընտանեկան բարոյականը պահած ենք։ Պռալո՛ փանոսեան էֆէնտի՝ որ առանց դիտողութեան կը հրատարակէք Նիկողոսեանի այդ ցեխոտ անբարոյական յայտարարութիւնը՝ թէև մեր ականջներ վարժ էին ձեր սա անցեալ յայտարարութիւններուն թէ՝ Հեր Խարբոյ հեր Խրեբը. ՝Ազ ապեանի մէջ։ Էրմենիէրն Խլբէթ դոր։ Ադրիանոպ դէջ կասարեան յոյէ էն դոր ևն. ևն։

Դիտեմ Նիկողոսեանի յօդուածներն ընդունելուդ ներքին վերջին մտածումները, որպէս զի Ազգային պաշտօնէութիւնը արդար զայրութով մը գրգռի ձեր դէմ, և դուք հալածուիք, որպէս զի տարածուիք. ըստ որում ածանցած ալ էք։ Բայց վա՜յ այն ազգին՝ որ իւր կինը, աղջիկը, մայրը, քոյրը պոռնիկ կոչողները պիտի քաջալերէ։

Վա՜յ այն ազգին որ իւր ընտանեաց (ֆամիլեային) երեսին թքքնողը պիտի պատուէ. թէ և մեր կոչտ ու կոպիտ Ուտէացին գիտնալու է թէ՝ Մանչոնին մէջ է որ կը թքնէ՝ և չէ թէ Ազգին երեսին։ Թուքի՞ զաւակները՝ մեր անի գրասեր գրիչներուն հետ ինչ գործ ունին։

Ազգային, ընտանեկան բարոյականին դէմ՝ եթէ այսպէս ոռնալով յաղթութիւն փնտռե՞լ կերազէք, ո՞ ազգային բարոյականի վանտալներ, ձեր տնելիքը պիտի լինի միշտ, չէ՛ թէ յաղթութիւն, այլ խաղբութիւն։

Խլուրդներ՝, չղջիկնե՞ր, մոլթի զաւակներ. ձեր սողալիք խարխափելի տեղերը հրապարակն ուլոյսը չեն, նկուղներ՝, խաւարն են, հո՛ն, հո՛ն, հո՛ն և ձեր բնակարանք. Տարտարոսի զեհենը. դիներ։ Ո՞վ ազգային բարոյականի հրէշներ։ Լաւ գնահատեցէք զձեզ։ Եթէ Հիդրաներ էք, գիտցէք որ Հերքիւլն է

ՊՕԼՍԵՅԻՆ

Չէ՛ք կարող մեր Ազգութիւնը՝ Աւազակաց Այր՝ և մեր կուսութեան ու իմաստութեան տաճարները՝ մաքսաւորներու Նենգարաններ ընել՝ քանի որ Ազգին դաւաճանները բարոյականի վատերը քշելու համար աշ՝ քաջեց իւր խարազանը

ՊՕԼՍԵՅԻՆ

1881 Կ. Պոլիս Մայիս

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Մէրքէզի Պոլքէսէր օլմագ իւզրէ Գարասի վէ Պէկա սանճաղլարընդեն պիր վիլայէթ իթթիսադը իլէ վէլիյի՝ Բէյատ բաշա հազրէթլէրինէ,

Պէկա սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը՝ Գարասի միւթէսարրըֆը սապէդ Հասան պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Մէքթուպի խարիճիյէ միւհիմմէ միւտիրի Մէհմէտ Ալի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ բիւթպէի ուլա սընֆը էվվէլի,

Միւթէրճիմի էվվէլ Տալուտ էֆէնտի հազրէթլէրինէ բիւթպէի ուլա սընֆը էվվէլի,

Մուհաճիրին գումիսիոնու պիրինճի չիւպէսի բէիսի Ահմէտ պէէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթմայիզի,

Գումիսիոնը մէզքուր պէյինճի չիւպէսի ազասընտան Ֆէհիմ պէյ բիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթմայիզի,

Ատանա վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինլիկի Էնգարէ վիլայէթի միւտտաիի ումումի մուավինի սապէդ Տիրան էֆէնտիյէ,

Էնգարէ վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինլիկի՝ Ատանա վիլայէթի միւտտաիի ումումի մուավինի սապէդ Նուրի էֆէնտիյէ,

Եանեա վիլայէթի մահքէմէի իսթինաֆիյէսի միւտտաիի ումումիյի՝ պիրինճի մահքէմէի թիճարէթի զապթ քիթապէթինէ պուլունան Ունճբեան Մարգար էֆէնտիյէ,

Եանեա վիլայէթի միւտտաիի ումումի մուավինլիյի՝ վիլայէթը մէզքուրի մահքէմէի իսթինաֆիյէսի պաշ քեաթիպի սապէդ Հասան պէյէ,

Ճէզայիրի Պահրը Օէֆիա վիլայէթի սանիյէ միւֆէթթիշլիկի՝ մահքէմէի թէմիզի միւտտաիի ումումի մուավինլէրինտէն Ալտուլլահ Հասիպ էֆէնտիյէ։

Գալաթիա Սուլթանիյէ (Զանագ գալէ) պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տարիբէսի բիրասէթի՝ Այտըն սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տարիբէսի բէիսի սապէդ Հասան էֆէնտիյէ,

Այտըն սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տարիբէսի բիրասէթի՝ Այտըն մահքէմէի թէմիզի պաշ միւտտաիի ումումիլիկի մուավինլէրինտէն Սաիպ էֆէնտիյէ,

Այտըն վիլայէթի մահքէմէի թէմիզի պաշ միւտտաիի ումումի մուավինլիկի՝ միւտտաիի ումումի գալէմի միւմէյիզի սապէդ Ահմէտ պէյէ։

Պէյդոզ գայմագամը Հիւսէյին Միհհաթ էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Վօլօստան էֆէնտի բէյէֆ նամ Ա. թինա կաղէթասընա եազըլըզընա կէօրէ, վօլօստա Օսմանը չէհիր բօսթասը արթզդ թաթիլ իտուլ, թէլէկրաֆ մէմուրը տա թէլէրի սթամպօլա կէօնտէրմէք իւզրէ սէօքմէյէ պաշլամըշ տըր։ Վալիի վիլայէթ վէ ասքէր գումանտանը՝ Լարիսա, Ցօմգօ վէ Արմիրոյա կիտէրէք, էհալիի իսլամիյէ էմվալլէրինին մուգավէլէնամէտ թէէմին իտիմիշ օլտուզընը, վէ իքի սէնէ մէօհլէթլէրի օլտուզընտան, էմվալը մէզքուրէյի սաթմաղա ահէյէ իթմէմէլէրինի էհալիի մէրգումէյէ իլանուն թէնիպիհ իթմիշլէր տիր։ Անինօ նամ մահալտէն եազըլըզընա կէօրէ, սասքիրի Օսմանիյէ խաթթը հուտուտըն հէր նօգթասընտան կէրի չէքիլմիշ, վէ գըշլարբա գարաղոլ մէրքէզլէրինի մուհաֆազա իթմէք իչուն ճիւզի պիր ասքէր ապրագարմագ իրագըլմըշ տըր։ Հուտուտըն միւսթահքէմ նօգթալարընտա պուլունան պիլիճիմէթ թօբլար գալտըրըլմըշ տըր։

—

Աթինատան խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Պէյօղլունտա նէյր օլունան պիր կաղէթանըն սահիպի՝ ախիրէն Աթինայա միվասէլէթ իտուպ, օրատա պէօյիւք պիր կաղէթա չըգարմագ իչուն հիւքիւմէթտէն իանէի նագտիյէ թալեպ իթմիշ տիր։ Պու կաղէթա բումճա հէր կիւն վէ ինկիլիզճէ իլէ Ֆրանսըզճա տա հաֆթատա իքի տէֆա չըգաճագմըշ։

—

Շարգի Ռումէլինտէ քեաին Գավագը նամ մահալ քիլիսէսինի Պուլկարլարընն եաղմա վէ բաբազլարը թարատիթարքէրինէ տայիր Ֆիլիպէ ինկիլիզ գօնսօլոսու թարաֆընտան էլեէվմ Տէրսաատէթտէ պուլունան Շարգի Ռումէլի վալիսի Աէգօ բաչայա կէլէն պիր թէլէկրաֆ իւզերինէ, բաչի միւշարիէյհ Ֆիլիպէէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իտերէք, բաբազարընն երինէ քիլիսէյէ ալընմասընը վէ զասպ օլունան էշեանըն իատէսի վէ միւճրիմէրին թէսիպինի էմր իթմիշ իսէ տէ, Պուլկարլար մէզքուր քիլիսէնին քէնտի ագէլերի իլէ եաբըլմըշ օլտուզունու պիլիտտաա վուգու պուլան էմրէ իթաաթ իթմէմիշլեր վէ քիլիսէ էլեէվմ էլէրինտէ իմիշ։

—

Մէքքէ վէ Մէտինէ էհալիսինտէն Տէրսաատէթտէ պուլունանլարը քեաֆֆիի տէյնէրի ձէպը Հիւմայունտան թէսվիյէ պույրուլմուշ, վէ մէպալիղը լաղմէ Ատլիյէ նազրը ձէվտէթ բաչա հազրէթլէրինէ իրսալ պույրուլմուշ օլմաղլա, բաչի միշարիէյհ հազրէթլէրի թարաֆընտան պօրճլու վէ ալաճագլար պիճճէպ թէէտիյէի տուլունա միւպաշէրէթ օլունմուշ տըր։

—

Ճումաա երթէսի կիւնիւ սաաթ սէքիզ բատտէլերինտէ պիր տէմիր եօլ գաթարը գումգարուտան եէտի գունէյէ կիտէր իքէն, էէնիգաբու ճիվարլարընտա պիր իսլամ տէլիգանլըսը չէյնէլիպ թէլէֆ իթմիշ տիր։

—

Պէյօղլունտա Այնալը Զէյմէտ կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ պիր ճինայէթ վուգու պուլմուշ տըր։

Բանսիոնէրին պիրի՝ խանէ սահիպինին գարբսը իլէ պիր վագթատան պէրու իւնա ու իլֆէթտէ պուլունուպ, Նիհայէթ գօճասընը պըրագարագ քէնտիսի իլէ եվլէնմէք իչիւն գարբտան սէօզ ալմըշ իսէ տէ, պէսպէլի էտէպ ու հայատան իւզերինտէ տահա պիր աղ եսէր գալմըշ օլտուզունտան գարը պու տէրէճէ բէզալէթի իրթիքեապա ճէսարէթ իթմէմիշ վէ գօճասընը պրագմագ մատտէսինի բէտտա իթմիշ տիր։ Պունուն իւզերինէ գարբընը աչբգը բիւրհիատէթ օլարագ պիր բէվօլվէր ալըպ եվե կիտեր, վէ պիվէֆալըղընա վահզիլիք տախի պիրլէշտիրմէք իչիւն, գարբյը վուրուպ եէրէ սէրբը, պատէհու բէվօլվէրի քէնտինէ տէ սըգար իսէ տէ զարարսըզ սուբէթտէ եարալանը։ Զապթա եէթիշիպ մէրգումու Ալթընճը տարէրէ խասթախանէսինէ կէօնտէրիրլաքին վուրուլան գարը իւմիտսիզ պիր հալտէ տիր տէնիլօր։

—

Ճումաա կիւնիւ Պէյգօղտա պաղչէպանը պիրի նասըլա պօսթան գույուսընը տօլապ տիլէրի ալասընա գաբրլարագ ֆէնա հալտէ սըզըշմըշ վէ պիր իքի սաաթ սօնրա վէֆաթ իթմիշ տիր։

—

Բէնճէնպիհ կիւնիւ Ուզուն Զարչըտա Զիլֆիտար խանընը եարը՝ը երգեզլարագ, ալթընտա պիր սապունճը ուշաղը գալըպ էօլմիշ տիր։

—

Խայրիյէ հանըմը մուհաքէմէսի ճումաա իրթէսի կիւնիւ տէօրտիւնճիւ տէֆա օլարագ իճրա օլունուպ, միւտտաի վէ միւտտաիալէյհա վէ վէքիլլէր՝ մահքէմէտէ հազըր օլտուգլարը հալտէ իւչիւնճիւ մուհաքէմէնին զապթը գըրաաթ օլունտուգտան սօնրա, բէիսի մահքէմէ պիր տէյէճէքլէրի օլուպ օլմասընընը վէքիլլէրտէն սիվալ իթմէսի իւզերինէ, հանըմը մումիլէյհանընն վէքիլի Շահպաղ Նազարէթ էֆէնտի գըյամ իտերէք, պու զապթ իւզերինէ գանունու թէֆսիր իտէր պաղը իֆատաթընը տէրմէյան իլէ, զապթա տէրճինի պէէան իտէր։

Պունընն իւզերինէ միւտտաիի ումումի մուավինի միւթալեայա իպթիտար իտերէք, հանըմը մումիլէյհա իլէ Խմէթ էֆէնտինին հարէքէթլէրինի իսպաթ իտէր տէլիլ վէ էմարաթընն էվրագը մազպութէտ մէվճուտ օլտուզունու պէյան իթմիշ։ Վէ հէր իքիսինին ճէզա գանունամէսինին 233ունճի մատտէսինէ թաթպիգէն ճէզա կէօրմէլէրինի թալեպ իթմիշ օլմաղլա, մէճլիս պու պապատ միւզաքէրաթա պաշլայըպ, խայրիյէ հանըմըն պիր պուչուգ սէնէ հապսընա վէ 3 լիրա ճէզա նագտի իթաասընա վէ բէհն օլունան էշեանընն խսթիրտատընա վէ իսմէթ էֆէնտինին պէրաէթը զիմմէթինէ հիւքմ իթմիշ տիր։

Հանըմը մումիլէյհանընն զէվճի իլէ ճէվիզլի հանըմըն տախի հէմթէօհմէթ օլտուգլարընա տա իր իւչիւնճիւ մահաքէմէտ միւտտաիի ումումի մուավինլիյի թարաֆընտան օլունան իտտաա թէհագգուգ իթմէմիշ տիր։

—

Ֆրանսըզ սէֆարէթի պիրինճի սըրբեաթիպի Մ. Մօնթօլոն պուքէրրէ Ֆրանսատան Տէրսաատէթ ավտէթ իլէմիշ տիր։

—

Էտիրնէ Գարուսսու իլէ Թօբ Գարու ճիվարլարընտաքի պաղ վէ պաղչէ վէ թարլալար քէնարլարընտա չու արալըգ պիր խայը ուֆագ չէքիրկէ միչահէտէ օլունմագտա իմիշ։

—

Վոֆնըն ալտըզը խապէրէ կէօրէ, պաղը սարրաֆլար՝ 91 սէնէսինտէն պու սէնէյէ գատար թէտախիւլտէ գալմըշ օլան մէմուրինը իլմիյէ վէ միւքիյէնին մասչթընը վերիլմէյէճէյինի պէյան իլէ ասհապը մասչընն սէքիզ երիզլիք գայիմէլիք սուբէթլէրինի պիր մէճիտիյէ իթա իլէ գըրմագտա իմիշլեր։ Կաղէթաի մէզքիւրը՝ մասչթը մէզքիւրէնին թէսվիյէսի հիւքիւմէթճէ թահթը թէղէքքիւրտէ օլտուզունու վէ թէէխխիւրը իթասը խաղինէնին միւզայիգասընտան իլերի կէլտիյինի եազըյօր։

—

Հօմնոլուլարընն մէմալիքի Օսմանիյէի թէճալուզ իլէ իճրա իթտիքլէրի զասպ ու զարէթէ նիհայէթ վերիլմէսի իչիւն ալթընճը օրտու գօմանտանը թարաֆընտան ֆէրմանչահ վալիսինէ վէ սաիր պաղը հաքիմերէ թէպլիղաթը էքիտէ վուգու պուլտուղու պաղատտան եազըլըյօր։

—

Թունա սէյրը սէֆահն մուխթէլիթ գօմիսիօնընտա ճանիպի Պաղը Ալիտէն տախի տօղրուտան տօղրույա պիր գօմիսէր պուլունմասընա տայիր պաղը տէվլէթլերին գարարլարը՝ գօմիսիօնը մէզքիւրճէ թահթը միւղաքէրէեէ ալընըպ, Պուլկարիսթան բրէնսիպիի թարաֆընտան պիր մուրախաս մէզճուտ օլարագ, Պուլկարիսթանիսէ եճզահ միւթէմմիմէ տէվլէթը Օսմանիյէտէն իտուկի պէեանը իլէ Պաղը Ալի ճանիպինտէն պաչգաճա մուրախաս թայրինի ճաիզ օլամայաճաղը խուսուսունա էքսէրիյէթլէ գարար վերիլմիշ տիր։

—

ՈՒՍՈՒԼԸ

ՄՈՒՀԱՔԷՄԱԹԸ ՃԷԶԱՒԻՑԷ

ՄԷՃԼԻՍԸ ՄԷՂՈՒՍԱՆԸՆ ԻՃԹԻՄԱԸՆՏԱ ԳԱՆՈՒՆԻՑԷԹԻ ԹԷՐԼԻՑ ՕԼԸՆՄԱԳ ԻՒԶԵՐԷ ՈՒՍՈՒԼԸ ՄՈՒՀԱՔԷՄԱԹԸ ՃԷԶԱՒԻՑԷ ԳԱՆՈՒՆԸ ՄՈՒՎԱԳԱԹԸ ՏԸՐ

(1134 Նումերոան պէլամ)

ԳԸՍՄԸ ՍԱՆԻ

Միւսթանթիգլերին վէզայիֆի պէյանընտա տըր

ՃԻՒԶԻ ԷՎՎԷԼ

Ճէրաիմը մէչհուտէյէ տաիր տիր

34. *Մատտէ.* — *Միւսթանթիգլէր՝ ճէրաիմը մէչհուտէ վուգուընտա միւտտաիի ումումինին վէզայիֆինտէն օլան քեաֆֆէի մուամէլաթը միւտտաիի ումումիլէր իլէ մուավինլէրինէ տաիր օլան պապատ մուայէէն օլան ուսուլ վէ գավատէ թէվֆիգէն տօղրուտան տօղրույա վէ խատ պէ խատ իճրա իտէպլիրլէր, վէ մուամէլաթը մէզքիւրէյի գաթան թէէխիր իթմէմէք իւզրէ միւտտաիի ումումինին հազըր պուլունմասընը տախի թալեպ իթմէյէ մէէզուն տըրլար։*

35. *Մատտէ.* — *Ճիւրմը մէչհուտ էվվէլէէ թէպէյլիւն իթմիշ օլուպ տա օնա միւթէպլիգ մուամէլաթը հավի օլան էվլրագ՝ միւտտաիի ումումի թարաֆընտան միւսթանթիգէ իրսալ օլունտուզը թագտիրտէ, միւսթանթիգ՝ մուամէլաթը վագըանընն պպիլա թէէխիր թէագիգինէ իպթիսար իթմէյէ մէճուր տըր, վէ մուամէլաթը վագըանընն ճիւմլէսինի վէ եախօտ պագըլարընը նագրս ատտ իտէր իսէ, էէնիտէն իճրա իթմէյէ սէլահիյէթի վար տըր։*

ՃԻՒԶԻ ՍԱՆԻ

Մուամէլաթը թահգիգիյէ պէյանընտա տըր

ԳԻՐԻՆՃԻ ՖԸԳՐԱ

Ահքեամը ումումիյէ

36. *Մատտէ.* — *Միւսթանթիգլէր՝ ճէրաիմը մէչհուտէտէն մատտա ահվալտէ պիր ճիւրմին էմրը թահգիգ վէ թաագիպինէ տաիր իճրա իթմիշ օլտուգլարը հէր կէօնա մուամէլաթը՝ միւտտաիի ումումիյէ պիլտիրէճէքլէր տիր, վէ միւտտաիի ումումի՝ թահգիգաթ միւտտէթի իչինտէ հէր նէ վագթ խաթէր իսէ, մուամէլաթը մէզքիւրէնին քէնտիսինէ պիլտիրիլմէսինին թալէպ իտտիլէճէք իսէ տէ, ախր իթտիյի էվրագը երբմի տէօրթ սաաթ զարֆընտա իատ իթմէյէ մէճպուր օլաճագ տըր. ֆագաթ միւսթանթիգլէր՝ իճապը թագտիրինտէ, միւտտաիի ումումի թարաֆընտան թալեպ վուգուընտան էվվէլ տախի իհզար միւգաքքէրէպ վէ եախօտ մուվագգաթ թէվգիֆ միւգաքքէրէպ իթտուրան տըրլար։*

37. *Մատտէ.* — *Միւսթանթիգ՝ պիզզաթ մէվզի ճիւրմէ ադիլէթ իտէճէք օլտուզը հալտէ, միւտտաիի ումումի իլէ զապթի քեաթիպի պիրլիքտէ պուլունճագ տըր։*

ԻՔԻՆՃԻ ՖԸԳՐԱ

Շիքեայաթա տաիր տիր

38. *Մատտէ.* — *Պիր ճինայէթ վէ եա ճիւնհատան տօլայը քէնտիսինի միւթէարրիզ ատտ իտէն էշխաս՝ կէրէք ճիւրմին վուգու պուլտուղը վէ կէրէք մաղնունընալէյհին իգամէթ իթտիյի վէ եա պուլունապիլէճէյի մահալ միւսթանթիգի հուզուրընտա տավան շախսի իգամէ իտէպլիլէճէք տիր։*

39. *Մատտէ.* — *Միւտտաիի ումումի՝ քէնտիսինէ արզը շիքեայէթ օլունտըղը շիքեայէթէնամէյի թարաֆընտան պիր իտտանամէ իլէ միւսթանթիգէ իրսալ իսէ տէ, վէ զապթաի ասլիյէ մուավինլէրի տախի քէնտիլէրինէ արզ օլունան շիքեայէթնամէլէրի միւտտաիի ումումիյէ թագտիմ իտէճէքլէրինէն, պունընը տախի քէնտի իտտանամէլէրի իլէ պէրապէր միւսթանթիգէ կէօնտէրէճէք տիր։ Ճիւնհա նէվինտէն օլան էֆենտան տօղայը մաղտուր օլան շախս՝ աթիտէ թային օլունաճագ սուբէթտէ տօղրուտան տօղրույա ճիւնհա մահքէմէսինէ արզը շիքեայէթ իտէպլիր։*

60. *Մատտէ.* — *Երբմի սէքիզինճի մատտէինին իխպարաթա տաիր օլան ահքեամը՝ շիքեայաթ հագգընտա տախի ճարի օլաճագ տըր։*

61. *Մատտէ.* — *Միւքթէքիլէր՝ տավան շախսի իգամէ իթտիքլէրինի վէ եախօտ թազմինաթ իտտանամընտա պուլունտուգլարընը՝ եա շիքեայէթնամէլէրի վէ եախօտ մուտխարաբէն վէրէճէքլէրի պիր վարագտի մախսուսէ իլէ պէյան իթմէտիքճէ, միւտտաիի շախսի ատտ օլունամայաճագլար, վէ երբմի տէօրթ սաաթ զարֆընտա տավարընտան ֆէրագաթ իտէպլիլէճէքլէր տիր, վէ պու հալտէ ֆէրագաթընն թէպլիղինէն սօնրաքի տավա մէսարիֆի քէնտիլէրինէ պիտ օլմայաճագ տըր. չու գատար քի մաղնունընալէյհին քէնտիլէրինտէն զարար վէ զիեան իտտասընա հագգը պագը օլաճագ տըր։*

62. *Մատտէ.* — *Միւքթէքիլէր՝ խիթամը միւրաֆտայա գատար տավարընն հէր հալինտէ հուգուգը չախսիյէլերինի տավա իտէպլիլերէր. անճագ հիւքմ թէրէթթիւպ իթտիքէնէ սօնրա, վէլէվ պու հիւքմ՝ իգամէի տավատան եալընը եերմի տէօրթ սաաթ միւրուրինտէ իթա օլունմուշ օլսա պիլէ, ֆեերագաթլարը գաթան մագպուլ օլմայաճագ տըր։*

63. *Մատտէ.* — *Թահգիգաթն իճրա օլունտուղը գաղատա իգամէթ իթմէյէն միւտտաիի չախսի՝ օլ գաղատա պիր իգամէթկեահ ինթիխապ իթմէյէ մէճպուր օլուպ, մահքէմէի իսթիտայէ քեաթիպինի ուսուլի իւզրէ գայտ իթտիրէճէք, վէ իթմէտիյի սուրէթտէ քէնտիսինէ գանունէն իճրասը լազըմ կէլէն թէպլիղաթըն ատէմը վուգուընտան պահս իլէ իթիրազա հագգը օլմայաճագ տըր։*

64. *Քէնտիսինէ միւրաճաաթ վուգու պուլան միւսթանթիգ՝ ճիւրմին վուգու պուլտուղու վէ եա մաղնունընալէյհին իգամէթ իթտիյի վէ եախօտ պուլունապիլտիյի մահալլեր միւսթանթիգլերինտէն օլմատըղը թագտիրտէ, շիքեայէթը վագըայը հանկը մահալ միւսթանթիգինէ պիտ իսէ օնա իրսալ էյլէյէճէք տիր։*

65. *Մատտէ.* — *Շիքեայէթին պիտ օլտուղու միւսթանթիգ՝ տավանընն իճապը իճրա օլունմագ իւզրէ շիքեայէթը վագըայը միւտտաիի ումումիյէ թէպլիղ իտէճէք տիր։*

ԻՒԶԻՒՆՃԻ ՖԸԳՐԱ

Շահիտլերին իսթիմաը հագգընտա տըր

66. *Մատտէ.* — *Միւսթանթիգ՝ կէրէք վագը օլան ճէրաիմի վէ կէրէք օնա միւթէգիրի ահվալ վէ քէյֆիյաթա մալիումաթլարը օլտուգու մուխպիր վէ միւքթէքի վէ միւտտաիի ումումի վէ եա ասէրի թարաֆընտան խապէր վերիլէն էշխասը հուզուրունա ճէլպ իթտիրէճէք տիր։*

(ՏԵՎ-Դ)

ՎԱՀՐԱՄ Ն. ՏԱՏԵԱՆ

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Ամոս Հաւս

Բարիզ 11 յունիս

Պու կիւն սոլ թարաֆըն տէօրթ կիւրուհու թարաֆընտան ազատ օլունան իսթիմատա Մ. Պարտու նամ զաթ՝ ինթիխապլարըն յուլիսին 11ինտէ իճրասը ըէխը ճիւմհուրա ըէճա օլունմասընը թէքլիֆ էլէմիշ տիր։

Պու թէքլիֆ սոլ թարաֆ ազասը իլէ իթթիհատը ճիւմհուրիյէթ թարաֆտարանը ճանիպինտէն թէէիտ օլունմուշ իսէտ, սոլ թարաֆ իլէ մերքէզ սոլ թարաֆ ազասը թէքլիֆը մէզքուրէ մունթազըր օլմատըգլարընտան, անը թէտգիգ իտէմէեէճէքլէրինի պէէան իթմիշլէր տիր։

Մէճլիսը վիւքէլա Մ. Պարտունըն թէքլիֆի վէճհ իլէ մէճլիսը մէպուսան թարաֆընտան թալեպ օլունտուղու թագտիրտէ ինթիխապլարընն վագթընտան էվվէլ իճրասը նիյէթինտէ տիր։

Օսմանլը վէ Եունան հուտուտունուն թէսվիյէսի իչուն Ֆրանսա թարաֆընտան պիրինճի վէ իչինճի գօմիսէր թային օլունան մրրայ Միօ վէ եիւզ պաշը Պոնօ տիւ Մա, թրայ տիւնքի կիւնյէրսասատէթ միսթէվէճհիհէն հարէքէթ իյէմիշլէր, վէ Ցէրսասատէթտէ Ֆրանսա սէֆարէթի աթաշէ միլիթէրլէրինտէն օլուպ, իբինճի գօմիսէր թային օլունան եիւզպաշը Մայնիէլ իլէ միւլագաթ իտէճէքլէր տիր։

Պու կիւն էօյլէտէն սօնրա թիւլլերի պաղչէսինտէ Յագըզ աֆէնդզէտէկեանընա իանէթէն պիր գիյնէթ իճրա օլունուպ հասրլաթը քիւլլիյէ վագը օլմուշ տը։

(Պա... ...ոդոգ նէէն Բէլէյոֆը)

Բէթերսպուրկ 12 յունիս

Ցէրսասատէթտէ Ռուսիա սէֆարէթխանէսի ասքերի մէմուրը (աթաշէ միլիթէրի) միրալայ Ֆիլիբօվ՝ արազինին Եունանա թէլիմի վէ հուտուտըն թայինի իչին պիրինճի Ռուս մուրախասը թային օլունմուշ տը։

Լօնտրա 12 յունիս

Բօրթսմութտա կէչէն ճումա կիւնիւ մուհաֆազաքէարան թարաֆընտան ազատ օլունան պիր միթինկտէ Հօպարթ բաշա պէէան իթմիշ տիր քի, թիւրքիա էկէր պիր աղ բահամ իտուպ, չօգտան պէրու տայմա քէնտի ալէյհինտէ վագը օլան էնթրիգալարա գարշը էմնիյէթը հալ քէսպ իտէճէք օլուր իսէ, մայիսինի թանզիմատ թէնսիգ իտէճէք տիր։

Հօպարթ բաշա եագընտա ըՍ. թամպօլա ավտէթ իտէճէք տիր։

Իսքենտերիյէ 12 յունիս

Իճրաի քէչիֆյամը իլմիյէ իչիւն Ասպատան (Գըրմզը Ցէնիզ) ախիրէն հարէքէթ իթմիշ օլան պիր իթթիհան հէյէթի՝ Ագիրիգանդն ի. չերլերինտէ քեաֆֆէլէթէն գալել օլունմուշ տը։

Իսմմիլիյէ 11 յունիս

Ցունիս 1 տէն 10 ա գատար Սիվէրիշ գանալընտան 72 սէֆինէ միւրուր իտուպ, 1,370,000 ֆըլանգ հասրլաթ օլմուշ տը։

Ամոս Ռիւթր

Եաֆա 12 յունիս

Բօլ վէ Սերժ կրանտիւգլէր՝ պու կիւն էօյլէնտէն սօնրա Եաֆատան Ամինայա միւթէվէճհիհէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Ամինա 12 յունիս

Մ. Սօթիրօբուլօ պու կիւն մալիյէ նէզարէթինտէն գաթիէն իսթէքա իթմիշ տիր։

Լօնտրա սէֆիրի Մ. Գօնտօթավլօսը իսթիֆասը իւզերինէ մասահաթկիւզար թային օլունան Մ.Ճօն Եէննատիոս պու կիւն Լօնտրայա միւթէվէճհիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Լօնտրա 11 յունիս

Սըր Հանրի Տրըմմընտ Ուօլֆ տիւն Բօրթսմութտա քէնտի միւնթէխիպլերինէ խիթապէն նութգ իթմիշ տիր։ Մուսմիւլյհ իլէ պէրապէր պուլունան Հոպարթ բաշա տախի ճէմիյէթէ խիթապէն Շարգ մէսէլէսինտէն պահս իթմիշ, վէ ինկիլթէրրանընն նուֆուզընը զայպ իթմէսինէ էսէֆ իտէրէք, թունուզ ալէյհինտէ վուդու պուլան Ֆրանսըզ թաարրուզը գարշըսընտա ինկիլթէրանընն պիգայտ տուրմասընա պէյանը թէէսիֆ իլէմիշվէ պու գայտասըզլըզընը իլէրուտէ Շարգտա ինկիլթէրրա մէնաֆիինէ բէք ֆէնա տօգունաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։ Բաշա միւշարիլէյհին պէյանընա կէօրէ. ինկիլիզ հիքիմէթի թիւրքիայա բէք աղ սու հբերվէր նասիհաթլար վերմիշ տիր։ Թիւրքլեր հէնուզ զանն իտիյորլար քի ինկիլթէրրա քէնտիլէրինի պըրագմայանաճ տը։ Թիւրքլեր մուհարբէպէ վէ էնթրիգալէրտէն գուրթուլունճա ասկարը մաթլուպլերինի մէմնուն իտէճէքլէրինի վէ միւշքիլաթը հազրբէյի տէֆ էյլէյէճէքլէրինի Հոպարթ բաշա քեմալը իթմինանը դալպ իլէ պէյան իտուպ խաթմը քէլամ իթմիշտիր։

Լօնտրա 13 յունիս

250 ֆէնիրն՝ճումա երթէսի կիւնի Լիվերբուլ հապսխանէսինէ կիթմիշ էր տիր։ պէյէտիյէ տաիրէսինի հավայա ուշրմագ նիյէթինտէ օլան ասկարը ճինայէթ մէզքիւր հապսխանէտէ մահպուս տըրլար։ Մերգում ֆէնիրընար՝ հապսխանէնին իւզերինէ պիլ հիճճում մահպուսինի գուրթարմագ իսթէյօրլար իտի։ Մամաֆիհի զապրթապու ֆէսատը քէշֆ իտիպ, վագթինտէ էյֆիյէթի հապսխանէ մէմուրիյնինէ իշար իտէպիլմիշ տիր։ Պինապէրին արպէտաճըլար մուվասէլէթ իթտիքլերինտէ, քէնտիլերինի գապուլ իթմէք իչիւն հեր շէյի հազրը պուլմուշլար, վէ գուվվէթլի պիր զապրթա թարաֆընտան գօվալանարագ կէրի չէքիլմիշլեր տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

Ցէրսասատէթ մերքէզ Իճրա տաիրէսէ

ԱՀմէտ էֆէնտինին Հաճի Բէճէպ էֆէնտիյէ տէյնի պուլունան մէպալիղը մալիմէնին թէսվիյէսի զըմնընտա, մերհուն վէ ֆիւրուխթը մահքիմ օլան Ֆաթիհ հիվարընտա խաֆաֆխանէտէ քէահն եէթմիշ սէքիզ նօմէրօլու պիր պապ տիւքքեան պունտան ազատմ միւզայէտէյէ գօնուլարագ, լիրա եիւզ զչ. հիսապըյլա սէքիզ պին իքի եիւզ զչ.տա թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր իյլէտիկինտէն, եիւզտէ պէշ զամմըյլա զիյատէյէ թալիպ օլանլար վար իսէ, կէլէճէք հազիրանը ռումինին 29ընճը բազար երթէսի կիւնիւնէ գատար Ցէրսասատէթ մերքէզ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի իլան օլունուր։

12 ըէճէպ 98

Քէզա

Ազիզ աղանն Հաճի Մուսթաֆա աղայա պա իլամը մահքիմընպահ տէյնի պուլունան մէպալիղը մալիմէնին թէսվիյէսի զըմնընտա, մէտեունընն ֆիւրուխթընա մուվֆագաթի իյլէտիկի Սիւլեյմանիյէտէ Ցէօրմէճիլէր տէրուինտէ էլլի եէտի նօմէրօլու քեահն պիր պապ տիւքքեան պունտան ազատմ միւզայէտէյէ գօնուլարագ, լիրա եիւզ զչ. հիսապըյլա իւչ պին զչ.տա թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր իյլէտիկինտէն, պունտան զիյատէեէ թալիպ օլանլար վար իսէ Ցէրսասատէթ մերքէզ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի իլան օլունուր։

28 մայիս 97

Շէհր էմանէթինտէն կէլէն իլան

Պէյնճի տաիրէի պէյէտիյէ հուտուտը տախիլինտէ պուլունան եէնի քէշ վէ իսթէնէա վէ Պոյաճը քէշ վէ Ռումէլի Հիսարը մէվգըրը գանթար ռուսումընն իչպու տօգսան եէտի սէնէսի մայիսը իպթիտասընտան չուպաթը զաեէսինէ գատար օն պլըզընընն պաշգա պաշգա օրարագ տարիէճէ միւզայէտէի ալենիյէսի պիլիճրա պեոտելաթը մայիւմ իլէ թալիպլերի իւզերինտէ թէգարրուր իյլէտիկինտէն վէ պունլարընն հազիրանն տեօրտունճի բէնճէնպիհ կիւնիւ դարարը գաթիսի վէրիլեճէկինտէն թալիպ օլանլարընն եէվմը մէգքիւրէ գատար Շէհր էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի։

30 մայիս 97

Պապը Ալի ճատտէսինտէ 18 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ տիւքքեանտա թիւրքճէ ինչա, Բօման, թարիխս, վէ հաֆիզատա պիր նէյր օլունմագտա օլան Մէտրէսէի Հուգուգը Մէճլիսի, Տիւսթուր, ճէզա գանունամէսի վէ չերհի վէ մեքթէպի թրպպիյէի Շահանէտտէ թապ օլունան թրպպ քիթապլարընն քեաֆֆէսի վէ պունլարա միւմասիլ քիթապը նաֆիա վէ միւֆիտէ սաթրմագտա տրը։ Սահիպը տիւքքեան թաշրալարտան սըքարրը օյուզունտա Սթանպօլտա թապ ու նէշր օլունան հեր ճինս կազէթալարը մաթպասը ֆիաթնա ապօնէ եարաբ, վէ մէզքիւր կազէթալարտան գարանն օլուր իսէ, պէտէրինէ սարի կազէթա իէօնտէրմէկէ թահհիւտ իտէր։ Տիւքքեանը մէզքիւրէ միւրաճաաթ իտէն զէվմթը քիրամ հեր հալտէ մէճմուն դալաճաղը մէզքիւր տիւքքեան սահիպի Ալեքսիս Բալաղեանթարաֆընտան իլան օլունուր։ 8—4

ԷՊՆԻԵԷ ԷՇԵԱՐԸՆԱ ՏԱՐ
ՊԷՕՑԻՒՐ ՏԷՐՕԶԻՊՕ
107 ՄՕՄՀԱՆԷ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ 107
ՍՊԻՐԻՏՕՆ ԳԱԲՈՒ
Վէ
Ժ. ԲԷԼԹԱՆ
Շու աթիտէքի պէօյիւք ֆապրիգալարը վէքիլի։
Արնօ էթիէն—Մաբսէլէ թուղա վէ քիրէմիտ վէ սագսը վէ սարիէ։
Լօնկ Ֆիս էնէ—Մաբսէլէ թաշը սէրթ վէ եումուշագ։
Պէ Լիւգզ է Գօմբանի—Կբնօգ Լէբա։ Բօթլան չիմէնթօսու վէ վալէնթին։
Շարլը Սիգար—Մաբսէլէ Պօրու, քիւնը վէ էմալի։
Պէրնար Օպէր—Մաբսէլէ սաա կիւ վէ սարը թէրազիլէր։
Մէզքիւր մաղազատա կէրէք բարչա բարչա վէ կէրէք թօրտան օլմագ իւզրէ սըբարը գապուլ օլունմագտա տրը։
Պալատէ զիքր օլունան էշեան միթէնէվիատան պաշգա, մէզքիւր մաղազատա էպնիյէեէ տաիր էշեան սարէ մէսէլա Թրիէս թէ թաշլարը, Իթալիա մէրմէրլէրի, Մալթա թաշլարը, տէմիր քիրիշլեր վէ պունլարա միւմասիլ էպնիյէյէ միւթէալլիգ էշեա վէ լէվազիմաթը սարէ մէվճուտ օլուպ, կէրէք բարչա բարչա վէ կէրէք թօրտան հէվլէն ֆիեաթլարա սաթըլմագտա տրը։
ՍՊԻՐԻՏՕՆ ԳԱԲՈՒ
Վէ
Ժ. ԲԷԼԹԱՆ
1881 փետր. 3

ՍԱՄԱԹԻԱՏԱ ՅՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ
ԱՅ ՄԻՆԱ ՆԱՄ ՌՈՒՄ ՔԻԼԻՍԷՍԻՆԻՆ
ՍԸՐԱԱԲՆՏԱ ՎԱԳԸ ՕԼՈՒՊ, ՊՈՒՆՏԱՆ ՄՈՒԳԱՏԱԷՄ ԱԳԱՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ ՕԼԱՆ ՎԷ 8 օտա, պիր թարացա, պիր պօտրում վէ պիր մահզէնի չամիլ պուլունան իքի գաթիլը պիր պապ քեարկիր խանէ իճարա վէրիլէճէք օլտուղունտան, թալեպ օլանլարըն եա մաթպասմըզա վէ եախստ Սամաթիատա Յօղրու եօլտա գարաղօլ իթթիսալինտէ վագը եէգաճը Սինեօր ձիվանիյէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի իլան օլունուր։ 10—9

ՍԱՄԱԹԻԱ ԳԱԼԱԹԱ
ՇԱՐԼ ԲԱՅԻ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՄԸՆԸՆ
ԹԱՏԵՐՆ ՖԱՄԻԼԻԱՆ
ՏԷՐՈՍԸ
ՍԱՄԱԹԻԱՆԱ ՅՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ 25 ՆՈՅԵՄԲԵՐՈՒ ՄԱՀԱԼ ՏԸՐ
ԳԱԼԱԹԱՆԱ ՊԱՂՉԷ ԳԱԲՈՒՄԸՆՏԱ 14 ՆՈՅԵՄԲԵՐՈՒ ՄԱՀԱԼ ՏԸՐ

ՕԹԷԼ ՏԸ ԲՐԻՆՔԻԲՕ
ՊԷՕՑԻՒՐ ԱՏԱՏԱ ԻՍՊԷԼԷԼ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ
Մ. Ն. ԵՕԱՆՆԻՏԻՍԻՆ
ԻՍԹԻՃԱՐ ԻԹՏԻՑԻ ՕԹԷԼ
Մէզքիւր օթէլին մէվգի վէ նէզարէթի բէք կիւզէլ օլուպ, տախիլի ինթիզամ ու բաղբթասը տա մաթլուպա մուվաֆֆէգ պիր տերէճէ. տէ պուլունմագտա տրը։

ԻԳՊԱԼԻՆ ՎԷԶՆԻՆԻ ԿԷՕՐՄԷՔ
Վէ ԵԱԽՕՏ
ՃԻՒԶԻ ՊԷՏԷԼ ԻԼԷ ՊԷՕՑԻՒՐ ՊԻՐ ՄԷՂԼԱՂ ԳԱԶԱՆՄԱԳ ԻՍՊԷՑԻՆ
Պաղչէ-Գաբուսունտա ասաքիրի Շահանէ գարաղօլխանէսի գարշուսընտա 3 նիւմէրօլու մաղազայա թէչրիֆ իթմէլի։
Մէզքիւր մաղազատա Յագսօնիանը 100ինճի, Ռօչֆիլտին 91ինճի, Համպուրկը 280ինճի թէչքիլաթլարը չէչիտլերի՝ Ռումէլի ամիր եօլու, Պուքրէշ, Վիլ տը Ռուռի, Միլան վէ Լիվրօրանը տիկէր պիլճիւմէ բիյանգօլը իսթիգրազ պիլէթլերի սաթըլը։
Պու անէ գատար գաղանմըշլարը նիւմէրօլարը մէվճուտ պուլունուպ թէչրիֆ իտէն զէվաթը նիւմէրօլարընը պիլ մուայէնէ իսապէթ իթմիշ օլանլարը սգօնթօլարը պիթ թէնզիլ պէտէլլերի, բէչինէն թէէտիյէ օլունուր։ Պունտան մաատա, պէհեր գուրա զէմանընտա գազանան նիւմէրօլար մաղազի մէզքիւրտէ ալէնէն կէօրիլիւր՝ վէ գուրօնլարը քէսիլմիշ գոնսօլտա վէ չըմէնտրֆէր քեազրալարընն կէրէք գուրօնլարը վէ կէրէք սարլ թահվիլաթլարընն նումէրօլարը պուլունուպ թաթպիգ իթտիրիմէք իչիւն տէֆթէրի մախսուսունտա գայտ տիւչիւրիւլիւպ իսթէնիլտիյի հալտէ ըրճացատան ֆարգը ալընը վէ սաթըլը։

ՍԸՀՀԷԹ ՎԷ ՄԷ ՆԱՖԻ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ ԻԶԻՆ
ՂԱՑԷԹ ՄԻԻՀԻՄՄ ԻԼԱՆ
Վ. Ծաննինին իսթանպօլտա քէօբրիւ մէյտանընտա 1 վէ 2 նիւմէրօլու ՇԷՄՍ նամ պէօյիւք էճզախանէսի։
1867 տէ, սահիպ էհլիեէթ միւթէսարրըֆը թարաֆընտան թէէսիս իտիլմիշ օլան իչպու մէշհուր էճզախանէ, կէրէք իլաճլարընը թէմիզլիկի, կէրէք ըէչէթալարընն տիգդաթէ իճրա օլունմասը, վէ խուսուսիյէ մէզքիւր էճզախանէնին պիր որֆաթը մախսուսէսի օլմուշ օլան ֆիեաթլարընը էհվէնլիկի, վէ կէրէք մէմուրլարընն միհրթերէմ վէ միւթեատիտ միւշքերիւէր հագգընտա կէօսթերիրքլերի հիւրմէթ վէ նէզաքէթ սաեէսինտէ, տայմա բաղպէթլու իսթանպօլ էհալիսինին խօշնուտլիյէթի քեամիլէսինի մուճիպ սուրէթտէ իճրայի խըզմէթ իյլէմիշ տիր։
Իչպու էճզախանէտէ, աթիտէ պէյան օլունան էմթաա թօրտան վէ ճէսթէ ճէսթէ սաթըլը։
Էճզայի քիմէեվիյէ, մուալիճէլէր, ալէաթը ճէրրահիյէ, լասթիքտէն ալէթլեր, ֆոթոկրաֆի ալէթլերի, ալէաթ վէ էտէվաթը քիմէեվիյէ, խալիս գընագընա սօլֆաթօսու, ըթէրիեաթ (բարֆիմըրի) չարապլարը, հեր սաաթ իչին վէ կէրէք միւշթերիլէրինէ, կէրէք խասթախանէլէրէ, մէքթէպլէրէ, վէ հաթթա հեր վագըատա հիւքիմէթի Սէնիյէեէ քիֆայէթի իտէճէք տէրէճէտէ մաքինա իլէ եարբլմըշ պուզ։
Իչպու էճզախանէ իխրաճաաթ վէ իտասալաթ իճրա իտիպ, գօմիսիօնլար տախի գապուլ իտէր։
1852 սէնէսինտէ Պէյօղլունատա տօղրու եօլտա թէէսիս օլունմուշ օլան 77 նիւմէրօլու Ծաննի էճզախանէսի տախի, միմարիէյհ Մ. Վ. Ծաննինին մախտումու տիրլօմալը չիմիսթ տօգթէօր Ց. Ծաննի թարաֆընտան իտարէ օլունմագտա տրը։ Միւմարիէյհին Պէյօղլունատա քիմէխանէսի տախի վար տրը։
Պունլարտան պաշգա, Մ. Վ. Ծաննինին Ռուսճուգտա էճզախանէ չիպէսի, Էտրինէտէ կագզ ֆապրիգասը վէ պիրա մաղազասը օլուպ, քեաֆֆիյլի էճզա վէ սայիր էմթաա իչին տէ անէնթէլիք իտէր։
Ֆիեաթլար զաեէթ էհվէն տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՕՍԱՍԸ

Լօնտրա, 11 Ցունիս

Ինկիլ. էհնամը ինկ. Լիր.	100-9/16
Օսմ. էհնամը աչլալը	16-9/16
» » գաբանը	16-7/8
Իսթիկրազ 65	19-1/8
» 69	18-1/4
» 71	77-3/4
» 72	29-1/2
» 73	18-1/4
Օսմանլը պանգասը	16-1/8
Մըսըր առւյուն. մութա հրաէ	76-
» իմթիյազը	90-
Բուսիա իսթիգրազը	98-
Գամպիօ Բարիզ 8 այ վասէ	-

Փարիզ, 11 Ցունիս

Ֆրանս. էհ. 3 % ֆր.	86 82
» » 5 գրօնուզ	119-52
Օսմ էհնամը աչլալը	17 07
» » գաբանը	17-35
Իսթիգրազ 65 ֆր.	00-
» 69	96-
» 73	95-
Մըսըր ֆօնս. մութա հրաէ	386 25
Գրէսի Լիօնէ	948 75
Օսմանլը պանգասը	665-
Բուսիլի չըմէնտրֆէրի	61-
Իթալիա էհնամը	93 80
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վասէ	25 25

Վիէննա, 11 Ցունիս

Ամիօ ֆիօրին	-
Բուսիլի չըմէնտրֆէրի	27-50

ՂԱԼԱԹԱ ՖՕՐՕՍԱՍԸ

Ֆրանս. սամ. տիւն ազ. գաբ.	18 36
Գազ տասան աչլալը	19 01
Իսթիդ. 63 (Մութաֆն)	6 % ֆ. 94-
» 65 »	6 % ֆ. 91-50
» 69 (Բինտար)	6 94-
» 72 (Ֆոն տիւ Թրէզոր)	29-37
» 73	6 % ֆ. 87 50
Բուսիլի չըմէնտրֆէրի 3	60-20
Ագճէ ֆայիզի »	09-
Ըրբօր Ղրշ	00-
Հավալէտիզ »	30-

ՖՈՆԴԱ ԱԳՏԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	6 12
Սամայոլ պանգասը	10-38
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-16
Թրամվայ	3-90

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՏԻՑԱՐԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշան	Ղ.	Փ
Գէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-	
Մէթալիք »	206 20	
Գէչլիք »	215-	
Ալթընըզ »	128-05	
Գագըր »	700-	
Գայմէ »	1050-	
Ինկիլիզ լիրասը	109-25	
Ֆրանսըզ ալթունու	87-28	
Փոլ	90-	
Գրիմից ալթունու	51-50	
Գարպան գայմէի	3 94	